

DOMOLJUB

ŠTEV. 6.

V LJUBLJANI, DNE 10. FEBRUARJA 1932

LETO 45

Cena 38 Din za celo leto. Za inozemstvo 60 Din. Posamezna številka 1 Din. V inseratnem delu vsaka drobna vrstica ali aje prostor 10 Din. Izbija vsako sredo. Spisi in dopisi naj se pošiljajo Uredništvu »Domoljuba«, naročnina, reklamacije in inserati Upravištvu »Domoljuba« v Ljubljani

Dobrodelnosti pa nikar ne pozabite!...

Tako je zapisano nekje v Svetem pismu in te besede se berejo v berilu na praznik sv. Miklavža. Ta je bil namreč velik dobrodelnik; kar skozi okno je revežem metal denar.

Dobrodelnosti pa nikar ne pozabite! Te besede modrega sv. Pavla se nam zde primerne zdaj v tem času tudi za naše razmere in naše ljudi.

Ne pozabite!... Hvala Bogu, veliko dobrega se je storilo po slovenski zemlji v zadnjih mesecih. Opomin sv. očeta, naših škofov in katol. akcije k dobrodelnosti ni bil zastonj. Se je dobrih arc na svetu. Četudi sami nimajo veliko, pa od malega, kar imajo, še vedno nekaj utrpijo za druge, ki imajo še manj. Kakor se sliši, so se marsikje prav pošteno razgibali, nabirali in darovali v pomoč siromakom. Veliko revščine se je s tem polajšalo. Kako sladko zavest imajo lahko vsi, ki so pri tem sodelovali!

Zdaj pa dobrodelnosti nikar ne pozabite!... Kaj hočemo s tem reči? To, da naj bi s tem, kar se je do zdaj zgodilo, dobrodelnost ne bi bila končana enkrat za vselej. Pa tudi za letos ne! Pozabiti ne smemo nanjo nikoli! Prvič: zima še traja — in pozimi je za siromake najhujše. A tudi, ko zima mine, bi siromaki še vedno radi jedli. Tega ne pozabimo!...

Zdaj se splošno priporoča varčevanje. Pametna beseda: varčevanje! Kar so si neke premoženja pridobili, so si ga večinoma privarčevali. Bodiš posameznik ali pa cel narod. Recimo Francozi, ki so danes najbolj bogat narod. Kjer pa denarja ne znajo rabiti, ampak vse zadržajo ali za pijačo ali za dobre jedi, ali za košato obleko, tam pa seveda bogastva ne more biti. Ali ni pri nas nekako tako?... Kako se ti mnogi nosijo v tem splošnem pomanjkanju! Reči, brez katerih so pred desetimi leti lahko živeli, zdaj morajo biti. Danes ti že vsaka ženska misli, da mora nositi dragoceno kožuhovino okoli vratu. In kakšno blago nosijo, kakšne čevljičke, nogavičice itd. — meneč, da je to nobel. Nobel? Kaj je nobel? Nobel se pravi plemenito. Ali je res to kaj plemenito, samo svojemu telesu vse privoščiti, sebe lepčičiti, košato napolniti in se postavljati, dočim drugi hodijo v bornih capah? To je vse prej kakor plemenito, nobel; to je — gneja, to je nelepo, to je pomanjkanje srčne izobrazbe. Srčno izobražen človek ne more strpeti, da bi se sam kopal v prijetnostih, ko vidi, da drugi trpe pomanjkanje.

Ženstvo slovensko, posnemaj sv. Elizabeto! Ta je bila kraljeva hči in grofova žena, pa je odložila vso svojo imenitnost, razdelila med siromake vse svoje dragocenosti, vso knežjo obleko in postala revna, siromašno oblečena. To, to je bilo plemenito. To je nobles! Sebi odreči, pa drugim privoščiti, druge osrečevati, to je nekaj lepega, nekaj imenitnega, plemenitega!

Kar velja ženstvu, velja istotako moškim, ki imajo tudi mnogokrat nepotrebne izdatke, dočim drugi nimajo najpotrebnejšega. Vsak naj bi premislil, brez česa bi lahko živel; in če lahko živi, zakaj bi ne živel, da bi imel nekaj več za druge, ki milo gledajo, odkod bodo dobili kak dar! To bi bilo plemenito mišljenje in plemenito ravnanje.

Da so pa ravno potrebne »veselice«, ple-

si, bali, maškarade v tem času splošne revščine dokaz srčne neotesanosti, srčne groboosti, brezsrčnosti in brezobraznosti, pa naj jih prirejajo še tako gospodski ljudje, to je treba dobro vedeti, to tudi na ves glas povedati tistim, ki tega ne vedo! Taka kultura, pa naj se razširja pod imenom kakršnegakoli kulturnega društva, ni piškavega oreha vredna, taka kultura vodi v barbarstvo.

Varčevanje, da! To bi bilo vsem priporočati. Varčevanje pa ni stiskavost, ni skopost, ni umazanost. Kdor varčuje in pametno gospodari, ta ima lahko zmiraj nekaj za dobre namene in dobra dela. Zaradi dobrih del še nobeden ni ubožal; zaradi potratnosti, poželjivosti in nečimrnosti pa že nešteti. Zato se, če za dobre namene kaj daš, ni treba bati, da boš prišel na beraško palico.

Dobrodelnosti torej nikar ne pozabite! S takimi deli se namreč pridobi božji blagoslov.

„Samopomoči“ pečatijo

Banska uprava v Ljubljani je 5. februarja zapečatila uradne prostore »Vzajemne pomoči« v Ljubljani na Borštnikovem trgu. Sedaj se vrši službena revizija imovine, stanja in poslovanja te pomožne blagajne. O uspehih te revizije bomo bralce še obvestili.

V Mariboru je oblast zapečatila prostore »Kmetijske eksportne zadrug«, ki se je v glavnem bavila s posmrtninskim zavarovanjem. Oblast je poslovne knjige zaplenila. Državno pravništvu je odredilo aretacijo voditeljev te zadrug: Krištofča, Konde, Zgoneca in Zunkoviča. Vsi štirje so bili izročeni sodišču. Gre za razne goljufije. Policija v Mariboru poziva one, ki se čutijo oškodovane, da se čimprej javijo najbližnji orožniški postaji, ali pa policiji v Mariboru.

Kakor slišimo, se oblast zanima tudi za vse druge zadrug, ki se pečajo s »samopomočjo«.

»Domoljub« je svoje čitatelje že pred par tedni opozoril na nezdrav in nemoralen način špekuliranja s človeškim življenjem, ki se je v ogromni meri razpaslo po deželi in mestih. Težke milijone so naši ljudje spravili skupaj v času največje gospodarske stiske. Jih bodo dobili nazaj??

Obširneje se s tem žalostnim pojavom ne bomo pečali, kajti vsak pametno in trezno misleč človek lahko ve, da do danes še ne poznamo prodajalce, kjer bi za par kovačev tisočake prodajali. Bistvo »samopomoči« je, da morajo ljudje sami spraviti skupaj one stotine milijonov, za katere so se ljudje za-

varovali in še kak dinarček pa vrhu za »upravne stroške«.

H koncu omenjamo še to, da pojav »samopomoči« ni nekaj novega, ampak je bilo takih poskusov že na tisoče po drugih državah. Samo v Nemčiji je po vojni propadlo že na stotine raznih »samopomoči«, deloma vled pomanjkanja kapitalnega kritja, deloma vled nemoralnega postopanja raznih zavarovalcev, ki so s človeškimi življenji le špekulirali.

Treznostni kongres

ki bo v nedeljo, 21. februarja v Ljubljani v Unionu.

Začetek ob 9. Zborovanje traja z opoldanskim presledkom cel dan.

Vrsta govorov: Uvodna beseda — Alkohol in zdravje (polkovnik dr. Matej Justin) — Alkohol in zdravniki (dr. Fedor Mikič) — Treznost in šola (Marija Koželjeva) — Treznost in učiteljstvo (Rudolf Horvat ml.) — Treznost in žena (Marija Ferjan) — Alkohol in delavstvo (Joško Rozman in Filip Uratnik) — Treznost in cerkev (profesor Bogovič iz Maribora) — Naša kultura in naši poboji (Jan. Kalan) — Alkohol in inteligenca (ravnatelj dr. Jos. Tomišek) — Treznost in društva (dr. Miha Krek) — Resno kulturno delo (profesor Franc Jeran) — Kaj hočemo dijaki (visokošolec) — Biti čemo trezvenjaki (sred-

PO SVETU Italija

s Poročilo ministrstva za telesno kulturo. Italijanski državni podtajnik za telesno vzgojo mladine je poslal predsedniku vlade Mussoliniju obvestilo o današnjem stanju fašističnih mladinskih organizacij. Po tem poročilu šteje Ballila 798.544 članov, avantgarda 235.828 članov, organizacija mladih Italijank 632.732 članice in organizacija mladih Italijank 90.829 članice. Skupno štejejo fašistične mladinske organizacije 1.757.433 članov in članice. V preteklem letu je število članov pri teh organizacijah naraslo za 678.211 članov.

s V Čifariji vse mirno... Za razmere v Istri je značilen sledeči dogodek: V žirsko vas Brgradu pri Lanišću so 10. januarja prišli davčni iztirjevalci pobirati davčne obroke ali zastonjke. Tedaj so se zbrale ženske in začele kričati proti davkom in tiralcem. Tirjaleci so jo popihali iz vasi. Drugi dan je prišla v vas cela vojska orožnikov in miličnikov. Ženske so ostale doma, po vasi pa je bilo ne duha ne sluha po revolci. Kakor hitro pa je katera slučajno stopila iz hiše, so jo brez vprašanja in odgovora zgrabili in pretepli. Neka žena je gnala krave napajati. To so teko tepli in na tleh ležeče birali, da je obležala za smrt. Zdravniki je izjavili, da bo najbrže umrla. Potem so orožniki javili prefekturi: Upor zaduščen, v Čifariji vse mirno...

s Razno. 50 letnico rojstva je praznoval 27. januarja tržaški škof dr. Alojzij Feglar. — Petri metre dolga rdeča zastava s šrpom in kladivom je visela visoko od tal na Vrdoli pri Trstu. Sledile so aretacije. — Kako narasča ravnostina v Trstu, kaže tudi propadanje dramskega prometa. Dnevno izdajo v Trstu 117.700 vozniških listov, največ pa 149.600. V tem prvih osmih mesecih leta 1931. je število izdanih potnih listov padlo za 302.189 v primerjavi z letnim letom. Dohodki tramvaja so v tem času padli za 915.146 lir. Tržaški tramvaj ima deset prgi, ki merijo skupno 47 km. — Dne 30. januarja so Italijani v Idriji priredili ples v hotelu »Didi« pod črtiljem izobraževalnega društva »Dopolavoro«. Na ta ples je bilo ukazano priti vsem rudarjem. Ti so se morali v svrhu kontrole javiti pri vstopu v dvorano svojim nadrejenim paznikom. Ako bi se kdo ne zgledil, naj računa na hude posledice. Tako je bilo razglašeno po čakalnicah. — Trinajstletni Jošip Praselj in desetletni Milan Stare iz Kuntovega pri Trstu sta se nekaj časa v družbi drugih dečkov drsala na bližnji mlaki, ki je zamrznila. Drugi otroci so med tem časom odšli. Nenadoma se je led udri in oba dečka sta zginila pod vodo. Od da-

leč je prisostvoval prizoru neki osemnajstletni fant, ki pa ni mogel dečkoma pomagati. Pozneje so poklicali orožnike in druge vaščane, ki so šele po dolgem trudu izvlekli iz mlake nesrečna dečka. Oba sta bila že mrtva.

Avstrija

s Nova avstrijska vlada je sestavljena kod kancelarjem dr. Bureschom s pomočjo Landbunda. Po izločitvi dr. Schobra in dr. Schürfa so ostali vsi dosedajni ministri. Zunanje zadeve je prevzel kancelar dr. Buresch. Na novo je vstopil v vlado tirolski krščanski svetovalec dr. Kurt Suschnigg. Vojno ministristvo je zopet prevzel (petnajstič) K. Vaugoin. Landbund bo imel v vladi dva zaupnika in sicer podkancelarja inženjerja Winklerja in še enega uradnika za bodočega notranjega ministra. Nova vlada je tale: zvezni kancelar in zunanje zadeve: dr. Buresch, podkancelar inženjer Franc Winkler, prosveta: Čermak, poljedelstvo in šume: dr. Dollfuss, trgovina: Edvard Heintl, pravosodje: dr. Kurt Suschnigg, vojna: Karel Vaugoin. Stranki, ki sestavljata novo avstrijsko vlado, v parlamentu nimata večine. Vendar nova vlada upa, da jo bodo pri glasovanjih tako ali tako podpirali tudi socialni demokrati, ki se boje, da bi dr. Bureschovi parlamentarni vladi sledila Seipelova diktatura.

Poljska

s Koliko je dolžna in komu. Poljski uradni list priobčuje seznam poljskih državnih dolgov po stanju od 1. januarja t. l. Med drugim dolguje Poljska Zedinjenim državam Severne Amerike 302,9 milij. dol. in 1,68 milij. funtov, Franciji 2206 milij. frankov, Veliki Britaniji 4,67 milij. funtov, Italiji 958,6 milij. lir, Švedski 0,25 milij. šved. kron in 32,34 milij. dolarjev.

Češkoslovaška

s Ali ne razbijajo take novotarije države? Odbor za pregled meščanskega zakona je podal poročilo, ki vsebuje preureditev ženitnega prava. Po novih črtebah se smejo ženske poročiti v starosti 10 let, možki pa v starosti 18 let. V bodoče ne bo zaprek in bo dovoljena ženitev med nečakom in teto, stricem in nečakinjo ter bratrancem in sestrično. Uveden je obvezni civilni zakon. (Vsak se bo mo-

Vedno beli zobje

Poročam vam, da se 16 let uporabljam zobno pasto »Chlorodont«. Se nikdar nis bil razboljal. Imeli smo vedno bela zobja in pri tem nis bil v stiski, tembolj ker uporabljam še danes Chlorodont isto vodo. Tudi uporablja cela družina samo Chlorodont zobne ščetke. J. Podgornik, T. Zlatkovič, zbiramo prihodno Chlorodont zobno pasto, tuba Din. 8. in Din. 13., ter zavračajo vank nadomestek.

ral poročiti pred županom.) V bodoče mož ne bo glava družine, temveč le gospodar. Po ločitvi zakona izgubi žena na možev predlog njegovo ime, oziroma se bo stvar javno razpravljala pred sodiščem, kjer bodo prišle v prvi vrsti v poštev koristi otrok.

s Poseben dom za jugoslovanske visokošolce je sklenila zgraditi v Pragi češkoslovaška-jugoslovanska zveza. Dom jugoslovanskih visokošolcev bo stal v bližini Hradčanov v smeri proti Prerovu. Praska občina je odstopila 3300 kv. metrov zemljišča brezplačno na razpolago. Stroški zgradbe so preračunani na približno 10 milijonov Din, ki jih ima liga že na razpolago. V domu, ki bo že prihodnje leto gctov, bo prostora za 175 visokošolcev.

Švica

s Mednarodna razorožitvena konferenca, ki se je pričela v Zenevi 2. februarja — tako pišeje sovjetska »Izvestja« — je navadno slepilo. Diplomati da se na ženevski konferenci bavijo z vsem bolj kot z razorožitvenim vprašanjem. Vršijo se skrivnostne konference v prvi vrsti v zadevi kitajsko-japonskega spora, ki ga skušajo — tako trdijo »Izvestja« — veleniti pravnosti na ta način, da bi na račun kitajskega ljudstva ohranile in še bolj utrdile svoj odločilni vpliv nad Kitajsko. Sploh menijo velesile na prikrit način pod firmo nesobičnega prijateljstva vzeti Kitajsko popolnoma pod svoje varušvo iz strahu, da bi se kdaj ne okrepila ta, tako preizkušena velika država.

s Potrpežljivost narodov je pri koncu, je izjavil na razorožitveni konferenci v imenu mednarodne Zveze strokovnih organizacij odposlanec Vanderveld. Nato je nadaljeval: »Mi zahtevamo od vlad, ki so zastopane na razorožitveni konferenci, da že končno enkrat pridejo od lepih besed do dejanj. Mora se skleniti pogodba, ki bo takoj zagotovila velikopotezno zmanjšanje vojaškega stanja, vojnega materiala vseh vrst in vojaških izdatkov.

Mehika

s Calles se je spreobrnil? Francoski katališki dnevnik »La Croix« priobčuje zanimivo novico o bivšem predsedniku mehiške republike, o krutem preganjalcu katoliške Cerkve Callesu. Nedavno vršeče se proslave jubileja največjega mehiškega romarskega svetišča, posvečenega Materi božji, se je udeležil tudi Calles, ki je za to slavlje daroval cerkvi celo nove orgle. Poleg tega je dal prav isti Calles potrebna denarna sredstva za zgradbo veličastnega Marijinega jubilejnega spomenika. Callesu je bilo, kakor znano, ponujeno v sedanjih mehiških vladnih ministrsko mesto, a ga je odklonil. Hoče živeti v miru. Pri njem sta trajno dva duhovnika Jezusove družbe (jezuita), da Calles ne ostane brez verske tolažbe. Calles je namreč začel bolehati na gobavosti... Kadar stopi duša človeku do grla, kdo mu nudi čarobne pijače, da bi ga orel — je napisal rajni Askere iz turškega sv. pisma kot geslo svoji pesnitvi »Časi nesmrtnosti«.

Španija

s Veliko delo španskih jezuitov. Zdej ho so franzozoni pregnali duhovnike Družbe Jezusove iz Španije, bo naše čitatelje gotovo zanimal kratek opis njihovega delovanja. Nedavno so jezuiti izdali brošuro o svojem delovanju v Španiji. Iz te brošure je razvidno, da

nješolec) — Mi mladi junaki (solarček) — Napovedimo boj surovosti! (Manica Komanova) — Preusmerimo naše gospodarstvo! (agronom Alojzij Jamnik) — Brezalkoholne pijače (sol. upr. Valentin Razingar) — Abstinenca in moderna prehrana (Martin Humek) — Treznost in vlada (nekdo) — Mi Stajerci in treznost (ravnateljica A. Stupca) — Jugoslovanski Savez treznosti (govornik iz Zagreba) — Savez trezvene mladosti (govornik iz Beograda) — Protialkoholni boj v Nemčiji in v svetu (direktor H. Czeloth iz Berlina).

Na predvečer, v soboto, 20. februarja, ob 8 zvečer bo istotam — v veliki dvorani Uni-

ona — treznostna akademija, ki jo priredi dijaštvo z delavsko mladino vred.

V nedeljo po končanem zborovanju ob 8 zvečer bo v dvorani »Rokodelskega doma« predstavljal »Ljudski oder« Pinžgarjevo igro »Razvalina življenja«.

V dnevih kongresa in še en teden potem bo ravnatom, v hotelu Union, protialkoholna razstava, ki naj si jo ogledajo vsi udeleženci kongresa in tudi drugi, ki pridejo tisti teden v Ljubljano.

Torej na kongres — vsi, ki imate srce za treznost, dostojnost in npravnost! Posebno pa naj pošljejo na kongres vsa naša društva in družbe svoje zastopnike!

so španski jezuiti vzdrževali 6 visokih šol, 20 srednjih šol, 8 semenišča, 4 trgovske šole, 2 zvezdoznanski opazovalni postaji, 6 domov za kulturne delavce in 39 raznih vzgojevalnic ter 15 hiš za duhovne vaje. Z razpustom jezuitskega reda je vlada vrgla iz šole okoli 7 tisoč visokošolcev in srednješolcev. Poleg tega so jezuiti vodili dolgo vrsto ljudskih šol, kjer so se brezplačno vzgajali otroci. V Valenci n. pr. je obiskovalo take šole okoli 600 revnih otrok. V Madridu samem je bilo 121 šol, ki so jih vzdrževali jezuiti s pomočjo Marijinih družb in v katere je pohajalo 20.000 gojencev in gojenk. V šole Marijinih družb v Barceloni je pohajalo okoli 700 otrok in apostolstvo molitve je pod vodstvom jezuitov vzgajalo ponočne in nedeljske šole. Skrbeli so tudi za strokovno izobrazbo in vzgajali v svojih strokovnih šolah mehanike in specializirane delavce. V Barceloni, Valenci, Valadolidu, Toledu, Gijonu, Bilbao in Sv. Sebastianu je bilo vse polno takšnih šol. Splošno cenijo število otrok, dečkov in deklet, ki so se vzgajali v jezuitskih šolah, na 100.000. Vsi ti otroci so nenadoma ostali brez šolskega pouka. Jezuitje so se udeleževali tudi na področju dobrodelnosti. Vzdrževali so ali vodili vse polno ljudskih kuhinj, kjer so prejimali hrano revni in zapuščeni.

Drobne novice

Na ofesu bodo operirali angleškega min. predsednika MacDonalda. Škabo vidi.

Kot prvi ženski senator je bila te dni izvoljena v Ameriki ga. Hetty Caraway.

Italijanom prijazen list »Novi horizonti« je začel izhajati v bolgarski Sofiji.

Vojaštvo se je uprlo v mestu Tulcan v republiki Ekvador.

Cene živil rastejo v Franciji. Cena surovega masla je narasla od 14 na 22 frankov.

500.000 ljudi je obiskalo nedavno grob sv. Frančiška Ksaverija v indijskem Gobi.

Za 800.000 milijonov frankov orožja je kupila Japonska v Franciji.

Za apostolskega upravitelja Reke je papež imenoval Italijana dr. Meechia. Reška škofija je po večini elovanska.

Za prestolice balkanske zveze, če bi se kdaj ustanovila, ponuja Turčija svoj Carigrad.

Dogovor o nenapadanju je bil te dni podpisan med Sovjetsko Rusijo in Španijo.

14 podpredsednikov so izvolili na razorožitveni konferenci v Zenevi. Zdjaj bo pa vojne na Daljnem vzhodu konec —

Ker so Japonci bombardirali kitajski bolniški vlak, so Kitajci trem ujetim japonskim pilotom živim izrezali srce iz telesa.

600 uradnikov bo odpustila do 15. febr. veleindustrija »Škoda« v čehoslov. Plznu.

V mašnika je bil te dni posvečen nekdanji kitajski ministrski predsednik Loutseng-tsiang.

Vsi prebivalci od 16. do 70. leta so dolžni pomagati pri obrambi domovine v Italiji.

26.000 zlatih mark je zapustil neki berač v nemškem Breslau-u.

450 milijonov čeških kron je dala republika v preteklem letu za brezposelne.

90.000 ljudi živi sedaj v Jeruzalemu: 51 tisoč židov, 20 tisoč mohamedancev in 19 tisoč kristjanov.

10.000 človeških žrtev je zahtevala kolera, ki je divjala pred sto leti po vsej Evropi.

Veliki bitki se bijeta med Japonci in Kitajci pri Sangaju in Harbinu.

Nad 8 milijonov ljudi je nezaposlenih v Ameriki.

Kardinal Ehrle iz Württenberga, ki pa živi že mnogo let v Vatikanu, je zbolel. Vseled visoke starosti (88 let) so zdravniki zelo v skrbeh za življenje kardinala Ehrle.

Pogled na podstrešje breziške bolnišnice, ki ga je uničil požar.

Delovodja nekega strojnega podjetja je spraševal delavce, ki so se ponudili v delo, o tem in onem, predno je katerega sprejel. Med zadnjimi, ki je vstopil je bil tudi velik, suhljat mlad mož. Delovodja se je obrnil do njega: »Ali ste vi mehanikar?« »Ne, gogspod, jaz sem Češnovar,« je ta pojasnil.

V Mojstrani na Gorenjskem so menda vsi šolarji smučarji. Tudi tekmujejo že, kakor odrasli. Bog daj, da bi znali dobro tekmovali tudi na poti skozi življenje, kjer teren ni vedno tako ugoden in lep kakor na anegu.

Zena z rožnim vencem. Alojzija Arnšek iz Krškega je dočakala 2. februarja svoj 91. rojstni dan. Skromni in svetniško živeči mamiči, ki skoraj noč in dan prebije z rožnim vencem v roki, naj dobri Bog blagoslovi zadnje dneve njenega življenja.

Bolnišnica v Brezicah, kjer je v soboto zvečer izbruhnil požar, ki je naredil v podstrešju okrog Din 250.000 škode. Bolnike so vse rešili.

Katoliška hiša brez katoliškega lista je podobna trdnjavi brez orožja!

KAJ JE NOVEGA

Osebnosti

d 91 let je dopolnila v Krškem ob Savi Arnshek Alojzija. Njeni hčeri edinki je 56 let.

d Svoj 70. god je obhajala 2. februarja Pepelnjakova mama gospa Marija Valčičeva. Usmiljeno ženo, vso dobo članico Marijine družbe ohrani Bog do skrajnih mej življenja!

d Na dopust je odpotoval v Nemčijo nemški poslanik na našem dvoru v Hassl.

d Za doktorja vsega zdravilstva je bil proglašen na zagrebški univerzi g. Ivan Srekeš, ki je med najdelavnejšimi organizatorji katoliške mladine.

d Za doktorja prava je bila postavljena na beogradjskem vseučilišču Anka Godevac. Je prva ženska, ki si je na imenovanem vseučilišču pridobila ta častni naslov.

Domače novice

d Proračun Dravske banovine za l. 1932-33, kakor je bil predložen dne 8. t. m. banskemu svetu, predvideva 111.951.978 Din izdatkov in ravno toliko dohodkov. Izdatki se porazdelijo na poglavja sledeče: Izdatki: I. Splošni oddelek 283.350. II. Kmetijski oddelek 13.503.040. IV. Prosvetni oddelek 9.290.021. V. Tehnični oddelek 38.147.918. VI. Oddelek za socialno politiko in narodno zdravje 26.129.314. VII. Finančni oddelek 10.690.676. VIII. Oddelek za TOI 2.805.152. IX. Komisija za agrarne operacije 1.047.308. X. Rezervni kredit 2.662.573. Skupaj 111.951.978. — Dohodki: I. Banovinske doliade 31.440.000. II. Trošarine 41.300.000. III. Banovinske davčine in takse 18.010.000. IV. Prispevek avtobusnih podjetij 1.500.000. V. Državna dotacija 11.933.747. VI. Razni dohodki 7.768.231. Skupaj 111.951.978.

d Ukinjen je pasji kontumac v šentjernejski občini.

d Brezposelnost in beda je po nekaterih naših krajih zelo huda. Se dogaja, da prihajajo otroci brez zajtrka v šolo.

d Steklarna v Straži pri Rogaški Slatini je deloma ustavila svoj obrat. Kot vzrok navaja pomanjkanje naročil.

d Volitve obratnih zaupnikov na Savi pri Javorniku so se izvršile tako, da je kršćansko socialna lista ohranila dosedanje posestno stanje.

d Strogi pasji zapor je odredila oblast za Ptuj in okolico. Ugotovili so pasjo steklino.

d Gospodinjstvo šole so blagoslovili in slovesno otvorili v nedeljo 7. februarja v St. Jurju ob juž. žel. Blagoslovitev je izvršil mariborski pomožni škof dr. Ivan Tomažič. Navzoča sta bila tudi g. ban in podban.

d Koliko živine so poklali v kranjskem in tržiškem okraju. Osem kranjskih mesarjev je v letu 1931 zaklalo: 718 govedi, 329 telet, 519 prašičev in 5 kozličev. — Mesarji v okolišju kranjskega sodnega okraja — 19 po številu

— od katerih 1 je v občini Predoslje, 3 v občini Smlednik in 4 v občini Cerklje, pa so poklali: 13 bikov, 131 volov, 230 krav, 142 telet, 967 telet, 1300 prašičev, 275 ovac in 32 kozličev. V Trzinu, v mestu samem brez okolice, je 8 mesarjev. Ti so zaklali: 10 bikov, 326 volov, 126 krav, 36 telet, 585 telet, 358 prašičev, 201 ovco in 12 kozličev.

d Ko se mu je omračil um, je pobesneli posestnik Ivan Segar iz Prebukovja pri Sv. Martinu na Pohorju nenadoma napadel 80 letnega soseda Streharja s sekuro. Starček se je z razčesano glavo zvrnil mrtev na tla, norec pa je ranil s sekuro še enega otroka in več odraslih oseb, dokler se ljudem ni posrečilo nesrečnega ukrotiti.

d Požar na Viru. V noči na torek 9. febr. krog druge ure, je izbruhnil iz dosedaj neznanega vzroka ogenj na podstrešju tvornice bate in zdravniških obvez firme Kocijančič in drug, na Viru pri Domžalah. Na podstrešju je bila shranjena velika zaloga bate in drugega materiala, katero je ogenj z ostrejšim vred uničil. Na kraj požara je prihitela najprvo domača požarna bramba nato še gasilci iz Doba ter ogenj v kratkem času lokalizirali in odušili. Požrtvovalnim gasilcem se je zahvaliti, da ogenj ni zavzel večjega obsega ter napravil še večje škode. Lastnik ceni povzročeno škodo do 400 tisoč Din, baje pa je krita z zavarovalnico.

Iz naše prestolice

d Seja narodne skupščine se je vršila 3. februarja. Trgovina, minister je predložil razne zakonske načrte. Nato so se čitale prošnje in pritožbe. Skupščina je odobrila dopust obolelim poslancem. Seja je trajala od 10.35 do 11. Senat bo ostal na počitnicah, dokler mu ne bo narodna skupščina predala zakorskih predlogov. — Drugi dan 4. februarja se je začela seja ob pol 11. Gozdarski minister bo predložil zakon, ki naj omogoči, da bi se siromašnim delavcem dala zastoj kurjava iz državnih gozdov. Minister za trgovino je predložil zakonski načrt za ustanovitev gospodarskega sveta. Člane postavlja ministrski predsednik. Prihodnja seja bo 9. februarja. Klub poslancev je razpravljal dva dni tudi o organizaciji nove državne stranke med narodom. Predlog proračuna državnih izdatkov in dohodkov za leto 1932/33 je predviden na 11 milijard 400 milijonov dinarjev. Proračun je nekoliko manjši od prejšnjega in bomo o njem poročali kaj več, ko ga bosta senat in zbornica sprejela.

d Dohodki naših železnic v osebnem prometu so dali v preteklem letu 512.700.000 Din, dohodki v blagovnem prometu pa 1.906.400.000 Din. Od inozemskega prometa so dobile naše železnice 208.600 Din.

d Za naše vinogradnike bi bilo velikega pomena, ako bi naša država izrabila v polni meri določbe trgovinske pogodbe s Poljsko. Po tej pogodbi bi lahko uvozili na Poljsko letno 50.000 hl vina in 12.000 hl slivovke. Preteklo leto pa smo uvozili na Poljsko komaj 960 hl vina, a slivovke komaj par sto litrov. Komur je naše vinogradništvo resnično pri srcu, naj pomaga v povedani smeri.

d Stalno narašča promet v jugoslovanskem svobodnem delu pristanišča v Solunu.

d 10.000 Din je daroval kralj Aleksander za časnikarski dom v Zagrebu.

d Zavarovanje proti toči so vpeljali v Donavski banovini. Zavarovanje je prisilno in je vsa stvar v rokah banovine.

d Samo hotel je. 20 tisoč prašičev iz Jugoslavije na račun kitajske vlade za Mandžurijo je hotel kupiti neki inozemski posredovalec v Zagrebu. Do zaključka ni prišlo, ker se glede jamstva niso mogli dogovoriti.

Med brati Hrvati

d Evharistični kongres se vrši od 2. do 5. junija t. l. v Sarajevu za vso Bosno in Hercegovino.

d Zagrebški proračun potrjen. Finančno ministarstvo je odobrilo proračun Zagreba za l. 1932. Izdatki znašajo 130.876.277 Din, dohodki pa so 113.523.939 Din. Primanjkljaj v proračunu se bo pokrila s 30% doklado na neposredne davke. Prav tako je odobren tudi proračun dohodkov in izdatkov občinskih podjetij občine mesta Zagreba, ki znaša 86.382.994 Din, in proračun zaklada v višini 4.026.086 Din.

d Preživljam svojo družino in tudi Vas, gospod stavbenik. Dne 16. novembra preteklega leta je bil v neki gostilni v Banovi Jaurgi pri Osijeku izvršen umor. V gostilni je sedel stavbenik Ivan Ponka iz Orahovice. K njemu je prišel njegov delavec Jurij Habunek in zahteval potrdilo za bolniško blagajno, da bi se šel zdraviti. Ponka ni hotel dati tega potrdila, nakar je delavec podjetniku očital, da ga ni priglasil bolniški blagajni, čeprav je za to plačal 68 dinarjev. Med obema je prišlo do prepira, med katerim je Ponka nameril svojo samokres proti delavcu. Habunek mu je zaklical: »Jaz sem nedolžen! Jaz preživljam svojo družino in tudi Vas, gospod stavbenik! Sramujte se!« Stavbenik je sprožil samokres in delavec se je zgrudil mrtev na tla. Te dni je okoližno sodišče v Požeji obsodilo Ponko na 15 let ječe.

d Vrednost delavčeve desnice. Ze leta 1927 se je v tovarni za letala v Novem Sadu težko ponesrečil mehanik Sereč. Vsa zadeva je prišla končno pred najvišje sodišče v Zagrebu, ki je obsodilo upravo tovarne, da mora monterja Sereču do smrti plačevati 4000 Din odškodnine za zgubljeno desnico, ker je zaradi te nesreče postal 70% invalid. Seveda mora tovarna plačati vse sodne in odvetniške stroške. Ko bi vsi 70 odstotni invalidi bili vsaj podobno preskrbljeni!

d Za brezplačne kuhinje v Zagrebu najvaljuje zagrebški nadškof dr. Ante Bauer, ki prispeva vsak mesec po 20.000 Din. Zagrebški kaptol zbere izmed sebe vsak mesec po 25.000 Din, tako da je že s tem denarjem in s pomočjo ostale duhovščine, ki je vse to prevzela na svoja ramena, mogoče vzdrževati brezplačne kuhinje. Poleg teh pa še nekaj stotin potrebnih dobiva hrano po samostanih v Zagrebu je sedaj okrog 16.000 brezposelnih.

d Okrog 300 Belgijcev, največ bankirjev in industrijalcev pride za Veliko noč na naš Jadran.

Glavobol

je večinomna nervozna bolezen; če hočemo, da se ne ponovi, moramo predvsem ojačiti in pomiriti živce. V to svrhu hvalijo čez 35 let staro domače sredstvo — Fellerjev Elzafin. Poskusna steklenica 6 Din, dvojna steklenica 9 Din povsod. Po pošti 9 poskusnih ali 6 dvojnih ali 2 veliki specialni steklenici 62 Din franko pri Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elzafin 16, Savska banovina.

Prispevka se prvi slovenski zavod

Vzajemna zavarovalnica Ljubljana

v lastni palači ob Miklošičevi in Mesarykovi cesti

PODRUŽNICE:

Celje, Palača Ljudske posojilnice, Zagreb, Starčevićov trg 6, Sarajevo, Aleksandrova cesta 101. Split, Ulica XI. puka 22, Beograd, Poinsareova 2

d Nad vrane so se spravili. Od leta do leta se po zagrebških napravah in parkih množe vrane, ki so najhujše sovražnice naših domačih pevk. In res so ugotovili, da je v Zagrebu vedno manj ptic-pevk. Sedaj je zagrebški magistrat naročil mestnim gozdarjem in gozdničarjem, naj vsako jutro in vsak večer streljajo vrane. Seveda morajo pri tem dobro paziti, da ne bodo namesto vrane zadeli kakšnega četaka.

d 40 kg težko želvo so ujeli splitski ribiči. Želvo hočejo razstaviti v Zagrebu.

d Nikogar ne bodo več pokopali v Novem Sadu, »na puč« namreč. Tako so sklenila tamošnja pogrebna društva.

d Od dima in plina se je zadušilo. V vasi Miroševac pri Sesvetih blizu Zagreba se je pripetila strašna nesreča. Katarina H. je po večerji pomila posodo in se podala k počitku. Svoje par mesecev staro dete je položila kraj ognjišča, da ga ponoči ne bi zeblo. Pozabila pa je pogasiti ogenj na ognjišču. To je bilo vzrok, da se je zgodila nesreča. Ko je Katarina zaspala, je padla z ognjišča žerjavica na tla. Na tleh so bile trske, ki se pa niso vzele, marveč povzročile obilo dima in plina. Od dima in plina se je zadušilo dete, čigar zibelka je stala poleg ognjišča. Čez nekaj ur se je mati zaradi dima, ki jo je prišel dušiti, zbudila. Skočila je iz postelje, zagrabila dete in ga nesla na zrak. Bilo je pa že prepozno — dete je bilo že mrtvo. Jok nesrečne matere je zbudil sosede, ki so prihiteli in pogasili tleče trske. Če se ne bi mati pravočasno zbudila, bi tudi ona delila žalostno usodo svojega deteta.

d Pes je rešil dekletu življenje. V Zagrebu se je pripetil oni dan dogodek, kakršnih ni mnogo v vsakdanjem življenju. Pri neki družini je bila že dalj časa zaposlena kot služkinja 23 letna Ljubica S. Tisti večer je prišla Ljubica zelo potrta domov. Kakor se je pozneje zvedelo, se je sprla s svojim zaročencem. Ko se je že vsa družina podala k počitku, se je Ljubica zaprla v kuhinjo, odprla plinski vijak, sedla na stol in pričela vdihavati plin, ki je nihal iz cevi. Kmalu je padla v nezavest. Čisto gotovo bi nesrečno dekle umrlo, da se ni pojavil rešitelj v podobi psa volčjaka, ki se je nahajal v stanovanju in ki je bil zvesto vdan dekletu. Naravni nagon mu je najbrže dejal, da v kuhinji gotovo ni vse v redu, ker so vrata zaklenjena. Prišel je z nogami praskati po vratih in ko to ni pomagalo, je začel lajati. Z lajanjem je prebudil domače, ki so vdrli v kuhinjo, našli nezavestno dekle ter poklicali reševalni avto, ki jo je odpeljal v bolnišnico. Dekle je že izven nevarnosti.

Nesreče

d Požar je izbruhnil v podstrešju bolnišnice v Brezicah. 92 bolnikov so pravočasno spravili na varno. Gasilci so ogenj pogasili, vendar je okrog četrtilijuna škoda. Pet gasilcev je bilo ranjenih od padajočih opek in tramov.

d Strašna požarna nesreča je zadela na Svečnico zvečer vas Sv. Lovrenc na Dravskem polju. Iz neznanega vzroka je nastal požar, ki je uničil trem posestnikom: Juliju Porenti, Marimu Zorcu in Martinu Kranjcu celotno imetje ter so domači jedva rešili golo življenje. Zrtev plamena je postalo osem posolij ter dosega nastala škoda gotovo pol milijona dinarjev. Požar se je razširil bliskovito.

d Ko se je hotela ogreti. Pri Stefaniji Strajevji v Ljubljani zaposlena služkinja, 21 letna Ana Pevec je prišla domov ter se je hotela

ogreti pri štedilniku, na katerega se je naslonila s hrbtom. Razgreti štedilnik pa je zadel obleko Peveče in naenkrat je bila Ana vsa v ognju. Vsa obleka ji je zgorela na telesu. Dekle je dobilo hude opekline po hrbtu, po rokah in nogah. Reševalni avto jo je prepeljal v bolnišnico. Stanje Peveče je skrajno resno.

d Hlev in stanovanjsko hišo je uničil požar posestniku Petru Lorberju na Kozjem vrhu pri Dravogradu. Ljudje, ki so prihiteli na pomoč, so našli le kup pepela, prežganega kamenja in zadušeno živino. Posestvo namreč leži oddaljeno od drugih seišč.

d Razne nesreče. V Sorci v Selški dolini je 33 letni posestnik Gašper Čelešin sekal bukev, ki ga je pri padcu pritisnila čez prsa tako, da je dobil hude notranje poškodbe. — Desno roko si je zlomila 36 letna Marija Milavec, žena zidarskega mojstra z Rakeke. — Hudo se je vsekval v nogo posestnik M. Franko iz Smarja pri St. Jerneju. — Mesarski pomočnik, 20 letni Jože Tihtelj z Ježice, je sekal meso, pri tem pa mu je težka sekira spodletela iz rok ter mu padla na desno nogo in mu v navpični smeri skoraj presekala stopalo, tako, da se stopalo drži skupaj le z nekaj niticami. — V Radovljici sta dva kmetska fanti, 18 letni Ferdo Pretnar in njegov brat žagala deblo z dolgo žago. Prožna žaga pa je odskočila in udarila Ferda po levem očesu ter ga močno ranila. Pretnarju je zaleklo oker, tako, da nič ne vidi nanj in morda ga bo tudi izgubil. — V Zgornji Hrušici so se fantje napravliali neko ohcet, poprej pa so se še malo zamučili v gostilni, nakar so stekli tja, kamor so bili povabljeni. 20 letni parketar Jože Jerančič pa je na ohceti padel in si zlomil kost v levi rami. Ze na Svečnico se je ponesrečil 26 letni sin posestnika J. Z. Prijatelj mu je razkazoval revolver, ki je padel na tla in se sprožil in atrel je predrl Z.-ju desno podleht. Roka se mu je pričela gnojiti, tako, da je fant moral v bolnišnico. — Na Jesenicah se je pri drsanju ponesrečila 6 letna Marija Klemenc, hči železničarja. Zlomila si je desno roko. — Pri san kanju se je ponesrečil 5 letni sin delavca Vinko Stanovnik iz Škofje Loke. Zlomil si je levo nogo v stegnu. — V Trbojah pri Smedniku so se odpravili na večer otroci sankat na bližnji, zelo strmi breg. Sankali pa so se kar s starim zabojem. Na strmini je zaboj tako nerodno zavil, da se je prekopicnil. 6 letni sinček posestnika, Pavel Novak si je pri tem padcu zlomil levo nogo v stegnu. Noga je dobesedno prelomljena in bo moral malček dolgo čakati v bolnišnici.

d S kolešom se je zaletel v zatvorilco mehanik Franc Strniša, stanujoč na Viču pri Ljubljani. Prebil si je zadoj črepanjo in pretresel možgane.

d Motorno kolo je trčilo z avtomobilom v Vrapču pri Zagrebu. Franjo Rus in Martin Nemec mrtva, mehanik Evgen Popović in Pepica, žena ponesrečenega Rusa pa težko ranjena.

d Z glavo naprej v 15 m globok vodnjak. Kmet Mate Kranjčević iz vasi Vrnjačevac pri Križevcih je nenadoma zblaznel. Zena in trije otroci so čuvali očeta, da si ne bi kaj naredil. Nekega dne je šel Mate iz hiše in sedel na ograjo vodnjaka. Zena in otroci so videli, da je čisto pri sebi, in niso niti slutili, da si bo kaj naredil. Zato so ga pustili. Čez nekaj minut je Mate zakričal in skočil z glavo naprej v vodnjak, globok 15 metrov. Pozneje so ga izvlekli iz vodnjaka. Imel je popolnoma razbito glavo.

d V jarku ležečega so našli ubitega, ob cesti iz Rečice proti Čmureku, 82 letnega prevžitarja Josipa Ornika iz Spodnje Velke.

d Roko si je zlomil. V Trbovljah se je ponesrečil 45 letni Ignacij Urh, stanujoč v Lokah. Ta je delal pri navijalu v rudniku, ki pa je odskočilo nazaj in udarilo Urha in mu zlomilo levo roko.

d Ponesrečila pri klanju živine. Ljubljanska bolnišnica je sprejela dva mesarja, ki sta se ponesrečila pri klanju živine. Prvi mesar je iz Kamnika, drugi pa iz Domžal. 34 letni mesarski pomočnik Ivan Čuk, stanujoč v Kamniku, je klad, pri tem se je vrezal z nožem v levo roko. — Še bolj nevarno pa se je ponesrečil 19 letni mesar, pomočnik Martin Smerkolj iz Domžal. Ta je klad prašine, ki ga je ugriznil v levo roko. Poškodba je zelo huda.

d Vagontek je butnil v mladeniča. Zemljo za novi obrambni nasip pri Novem Sadu ob Donavi dovajajo iz tamošnje državne svilarne. 15 letni delavec Janko Stefanides je stal na

Izdatek od Din 200, 100, 50 ali 25

al danes se vsakdo lahko dovoli!

Prav toliko stanje

cele, polovice in četrtine
sreč Dobrodelnega društva
sv. Vincencija v Beogradu za

**ZGRADBO
RIMSKO-KATOLIŠKE
KATEDRALE
V BEOGRADU**

Dinarjev 3.000.000, 2.500.000, 1.000.000, 500.000, 200.000, 100.000, 20.000 in 10.000

znajajo dobili v zvezi s srednjim slučajem
ter na podlagi gornjih vplačil.

Najmanjši riziko!!

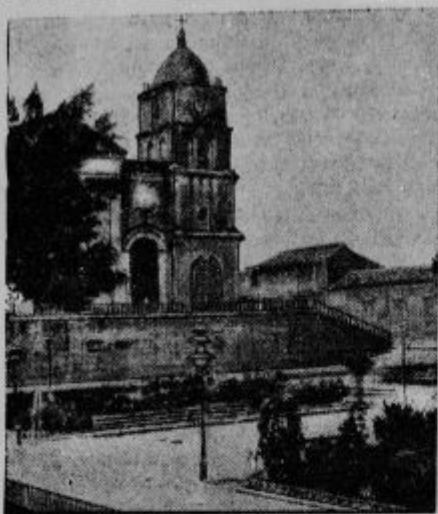
Natveto možnost dobilika!

Zrebanik 1. V. 1932.

Prodaja: val župniški uradi, kolekture
denarni zavodi, cerkvene in društvene učita-
noje i. t. d.

Glavna uprava: BEOGRAD, Ulica Jovana
Ristića št. 20

Prodajna podružnica: ZAGREB, Trglova 5.

Katedrala v mestu Santiago, znamenita zgodovinska stavba, je bila porušena od silnega potresa, ki je pred par dnevi uničeval na Kubi.

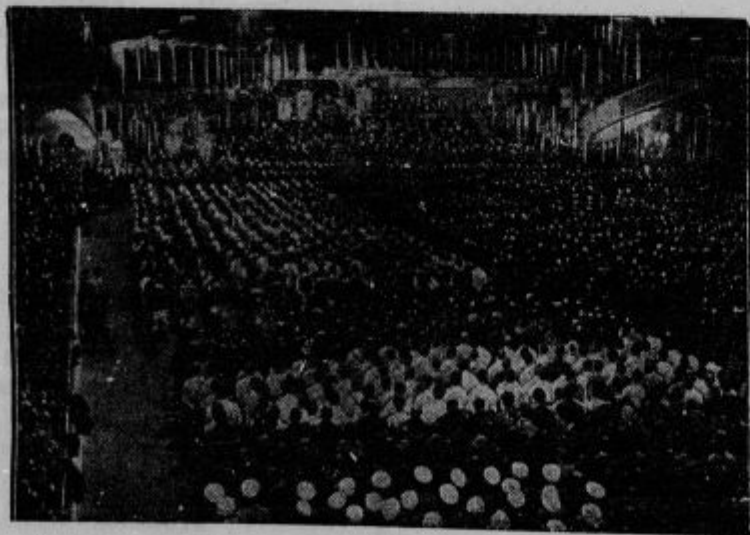
Nemiri na berlinski univerzi. Ze več dni trajajo na berlinski univerzi dijaške demonstracije in protipi med nacionalističnim in socialdemokratskim dijaštvom. Zaradi teh nemirov je univerza zapeta.

»Ukročni« leopard, ki ga je pripeljal seboj berlinski raziskovalec Atrike Hugo pl. Odgraven, je raztrgal dve leti starega otročka. Leopard je bil od policije »obsojen na smrt« in takoj ustreljen.

Poslanec dr. Josef Hess, vodja centroma na Pruskem, je umrl star šele 53 let.

»Zelena fronta« se imenuje nova organizacija za čuvanje republikanskega sistema v Nemčiji. Zadnjo nedeljo je nova organizacija imela v Berlinu zborovanje in obhod, ki se ga je udeležilo na stotine pristavev.

»Zeleni teden«. V Berlinu so v nedeljo otvorili tako zvan »Zeleni teden« — veliko razstavo lesenih trofej iz lanskega leta in predmetov, ki so v zvezi z lovom. Zastopane so skoraj vse države, ki Jugoslavije je razstavljena med drugim glava štirn letnega srnjaka z nenavadnim rogovjem. Ima li zelo nepravilno razvitih rožičkov.

V vsako hišo Domoljubal!

tračnicah, ko je pridrvel vagonček, poln prsti in butnil v mladeniča. Fant je padel in si pri tem razbil lobanjo in nalomil tri rebra. Smrtno uvarno ranjenega so pripeljali v bolnišnico.

d Z lestve je strmoglavil 78 letni poljski činar Ivan Grmavc iz Rance pri Mariboru in si strl nogo nad kolenom.

d Zapornica ga je udarila do smrti. Mlad železniški uslužbenec Karl Sušin je hodil iz Šmarja pri Sevnici v službo v Brežice. Oni dan se je odpeljal z brzovlakom zdrav s sevniciške postaje v službo. Ob času, ko ima pripeljati večerni osebni vlak iz Ljubljane, je bil pri zapornici, ki je bila že zaprta. Kar pridirjajo po cesti splašeni konji naravnost proti zapornici. Ta se v hipu prelomi in udari tam stoječega Sušina na tilnik tako močno, da je bil takoj mrtev. Zapušča mlado ženo.

d Dete se je polilo z vrelim krompom. Kmetica Verona Coner v vasi Cirkveni pri Križevcih je šla z doma. Doma je pustila dveletno dete. Ko se je mati vrnila domov, je našla dete v zadnjih zdihljajih. Dete se je polilo z vrelim krompom in je zaradi hudih opeklin umrlo v strašnih bolečinah. Sodnijska komisija je ugotovila, da gre za nesrečen slučaj.

d Pri nedeljskem tekmovalnem smučanju v Kranjski gori se je ponesrečilo več tekmovalcev. Hude notranje poškodbe je zlasti dobil pri padcu ing. Janko Janša.

Novi grobovi

a Po dolgi, mučni bolezni je odšel na odpočitek po plačilo p. Atanazij Ausser v novem mestu. Svetila mu večna luč!

V Ljubljani je umrl znani trgovec z gramofoni g. Alojzij Rasberger. — V Mariboru je umrl zdravnik dr. Vladimir Rudež. — V Sladki gori pri Šmarju pri Jelšah je zapustil solzno dolino 83 letni bivši strokovni učitelj g. Josip Knaflič. — V Ljubljani so položili v grob 66 letnega posestnika g. Antona Vodnika. V Studencih pri Poljčanah je zaspal v Gospodu trgovec g. Ivan Logar. — V Strugah na Dol. so pokopali 82 letnega strojnika g. Andreja Puglja. — V Mežici je umrla Terezija Potočnik roj. Jager, soproga tesarskega mojstra. — V Mostah je umrl 83 letni g. Martin Zeleznikar. — V Ljubljani je odšla v večnost g. Julija Valenta roj. Herodež. — Na Primorskem pri Kranju so položili v gomilo Uršulo Jemec, sestro g. župnika v pokoju. — V Smartnem pod Šmarno goro so zapeli mrtvaški zvonomi posestniku g. Jerasu Matiji. — V Ljubljani je odšla po plačilo h Gospodu učiteljica v pokoju gdč. Gerkman Emilija. Naj počivajo v miru!

Razno

d Še 10 zunanjih gojenk sprejme zavod za zdravstveno zaščito mater in dece v Ljubljani, proti plačilu šolnine od 200 Din mesečno.

d Kmetijske službe. Društvo kmetijskih strokovnjakov za dravsko banovino obvešča tem potom vse večje posestnike in kmetijske obrate, da se je prijavilo društvenemu tajništvu (Kranj) večje število absolventov raznih kmetijskih strokovnih šol, ki želijo namčenja kot kmetijski oskrbniki, pristavi, praktikantje itd. Interesenti, ki reflektirajo

na kakega nameščenca kmetijske stroke, se ponovno vabijo, da se obrnejo na omenjeno društvo, ki jim bo rade volje postreglo s pojasnili.

d Ni se mu posrečilo. Na meji pri Sv. Duhu na Kozjaku je padel obmejnem čuvajem v roke Štefan Lasič, pek iz Gradca, ko je skušal prethotapiti preko meje 50 zavojev saharina ter večjo količino vžigalnikov in kamenčkov. Na mariborski carinarnici so mu zato prisodili 12 jurjev globe, ker pa tega ni mogel plačati, so ga zašili za 100 dni.

d Pozor! Menda hodi po deželi neki človek, ki nabira prispevke za zvonove na Brezjah. Cerkevno predstojništvo na Brezjah sporoča, da ni nikogar pooblastilo, da bi nabiral za zvonove na Brezjah. Previdnost!

— Pri revmi v glavi, ledjih in plečih, živčnih boleznih, bolečinah v boku, in trganju v križu, se z velikim pridom uporablja naravna »Franz-Jozef-grenčica za dnevno čiščenje prebavnega kanala. Vseučilške klinike dokazujejo, da je »Franz-Jozef-voda, posebno v srednji in starejši življenjski dobi, izborna čistilo za želodec in čreva. »Franz-Jozef-grenčica se dobiva v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

PO DOMOVINI

Novice.
(Naklo.)

Umrli je v soboto, 6. febr. na Okroglem, posestnik Janez Kalan, po domače Azmanov Janez, star 57 let. Bil je priljubljen in spoštovan, okoli trideset let naročnik »Domoljuba«, član krajevnega šolskega sveta, v nadzorstvu mlekarke zadruge in vedno vnet za dobro in pravično stvar. Naj počiva v miru! — Predpust je minil v naši fari v znamenju krize. Nobenega oklica, nobene poroke. — Hvalevredno je pripomniti, da letos ni bilo v fari nobenega bala in maskerade. Strežili so se tudi tisti, ki so jim še lani prijale predpustne norosti. Da bi bilo vedno tako. Edino oder ponuja še nekaj oddih, gasilci so poskrbeli za zdravo in prijetno zabavo. Vsa čast našim gasilcem! Da bi bili povsod taki.

Novice.

(Predvor nad Kranjem.)

Letošnji predpust je bilo pri nas samo troje oklicev. — V najboljših letih je umrl posestnik in cerkvenik v Tupaličah France Celar. Bil je dober gospodar. Pogrešala ga bo žena in dvoje malih otrok. Istotam je umrla Helena Hribnik. Prebivala je rada »Domoljuba«. — Prosvetno društvo je gostovalo z uspehom na Jezerskem z igro »Trije vaski svetniki«. Sedaj pa pripravljajo slavno igro »Slehniki«. Da se bo mogoče vsakomur udeležiti te lepe igre, bo vstopnina znatno znižana, in sicer sedeži 5 Din, stojčiji 3 Din. Vrši se prvo in drugo postno nedeljo, obakrat ob 3 pop. Naj nihče ne zamudi te prilike.

Prosveta.

(Iz Olševka.)

Predpust se je približal svojemu koncu brez vsakih zabav. Zato nas pa člani prosvet. društva razvesele z kakšno igro. Vsa čast igralcem za njihov trud. Ze dolgo niso tako delovali, kot letos. Pred Božičem so nam pokazali igro »Stari in mladi«, potem so priredili smešno polni Silvestrov večer, v nedeljo 7. februarja smo pa videli prekrasno igro »Vaski lopov«. Nisem mislil, da se da na tako majhnem odru kaj takega uprizoriti. Igra se ponovi v nedeljo 14. februarja.

Smrtna kosa.

(Gorenje.)

Smrt je ugrabila 1. febr., 65-letnega posestnika Antona Jermana. To je v vasi že sedmi slučaj v enem letu. Smrt gre kar od sosedu do sosedu in pobira skoro same gospodarje. Umrli je bil mirnega in tihega značaja, občesploštan in ugleden posestnik, ki je rad vsakomur pomagal. Priden in varčen, si je izboljšal svoje gospodarstvo. Svoje otroke ima dobro preskrbljene. Umrli je bil zvest naročnik »Domoljuba«. Bodi mu Bog dober plačnik.

d Par številč o svetovni brezposelnosti. Mednarodni delovni urad priobčuje pregled o razvoju brezposelnosti v letih 1930 in 1931 in pride do sledečih zaključkov: V Nemčiji je brezposelnost narasla od ca 3,900.000 na ca 5,300.000 oseb ali za 34 odstotkov, v Angliji od 2,300.000 na 2, 600.000 ali za 12 odstotkov, v Italiji od 500.000 na 909.000 ali za 63 odstotkov, v Avstriji od 237.000 na 273.000 ali za 15 odstotkov, v Švici od 34.000 na 58.000 ali za 66 odstotkov. Zedinjene države Severne Amerike izkazujejo 30 odstoten prirastek, Poljska 24 odstoten in Francija 566 odstoten, pri čemer je pa številka seveda še zmeraj zelo majhna.

d Čebelarji! Cenik s slikami, ki izide v kratkem Vam pošlje na zahtevo brezplačno in poštne prosto »Društvena čebelarica« (oddelek Čebelarkega društva) v Ljubljani, Vošnjakova 4. Velika izbira panjev, satnic in orodja. Nizke cene. Če kupujete pri nas, pripomorete k povzdigi in napredku čebelarstva.

Odstranitev neokusnega zobnega obločka? Zelo enostavno! Najprej očistite zobe z znano Chlorodont zobno pasto in nato jih izperite grgraje z Chlorodont ustno vodo. Tuba Din 8.

Smrt dveh mož
(Jama.)

Umrli je Lovro Drinovc, drž. cestar v pokouju, v starosti 78 let. Živel je v vasi Meji. Posebno veselje je imel do sadjarstva. Lepo urejen vrt priča o pridnosti rajnika. — Koncem januarja pa je na Jami umrl 72-letni užitkar Janez Novak. Prav do zadnjega je izdeloval mlinске kamne. S to obrtjo se je pečal celo življenje. Marsikak mlinar po Dolenjskem je poznal skromnega in poštenega moža, ki je vedno dobro postregel. Njegovo obrt bo nadaljeval sedaj njegov sin. — Oba moža, verna poštenjaka in stalna naročnika našega lista počivata sedaj na farnem pokopališču v Mavčičah. Bog jima daj večni mir!

Jubilej.

(Iz Podborštja pri Komendi.)

V nedeljo sta praznovala 40 letnico poroke Janez in Marija Stele, p. d. Skleta, v krogu svojih številnih otrok, katerih je bilo 13. Vso družino sta vzgojila v strogo katoliškem duhu. Najstarejši sin je padel v vojni, enega pa sta dala v šole in je sedaj sirok. učitelj za zanemarljive otroke. Tudi najmlajša hči je šla v srednje šole. Oba sta dolgoletna naročnika »Domoljuba« in »Bogoljuba«. Dokler so vladale lepše gospodarske razmere, je bil tudi »Slovenec« v hiši. Znana je skrb Skletove mame za siromake in berače. Kadar ti pridejo v vas, dobro vedo kje se dobi večerja in prenočišče. Dal Bog, da dočakata še mnogo let v sreči in zadovoljstvu, kar je iskrena želja vseh!

Novice.

(Kamniška okolica.)

V Podgorju pri Kamniku je umrla po dolgi bolezni, dne 10. jan. Frančiška Jeraj, ki je bila svojemu možu — bivšemu podgorskem županu — že 51. leto zvesta spremljevalka na poti zakonskega življenja. Njeni družini naše iskreno sožalje. — G. Jernej Škerjanec iz Volč potoka se je poročil z gdč. Rozalijo Bohinc iz Zaloga. — Obilo sreče.

Delavstvo.

(Vevče.)

Delavstvo vevške papirnice je še vedno pod vtisom mogočne zmage »Jugoslovanske strokovne zveze« pri volitvah obratnih zaupnikov, ko je za njeno listo glasovalo 498 delavcev. Naše delavstvo je sicer v preteklem letu malo popustilo pri organizaciji, te volitve pa so nam dale pobudo, da v novo silo vstopimo in delamo v organizaciji. V nedeljo 14. februarja ob 8 zjutraj ima delavstvo v Ljudskem domu shod, kjer nam bo med drugimi govoril tudi urednik Franc Terseglav. Delavci, delavke obah fara, v nedeljo po prvi maši vsi in vse na shod! Z združenimi močmi z močno strokovno organizacijo v boj po nove zmage!

Čevljarji, pozor!

Kdor hoče kupiti dobro blago po nizkih cenah, naj se zgleda v trgovini z našim v Kranju, nasproti tiskarne »Sava« pri Anton Anzelmu.

V delu je uspeh!

(Dol pri Ljubljani.)

Preteklo nedeljo je občinstvo zopet napojilo dvorano prosvetnega doma, da prisotuje veseli in dobro uspehi burki »Utopljenec«. Predstava je zadovoljila vse navzoče, saj so igralci rešili izvrstno svoje vloge, zlasti še: Smola, Buča, Stefan in Matilda. Prireditelj je počastil s svojo navzočnostjo tudi g. ravnatelj Karel Čet iz Ljubljane. Naj velja vsem igralcem in režiserju toplo priznanje, mi pa želimo še kaj takih predstav. Jožef...

Lipoglav.

(Lipoglav.)

Gdca Antonija Zupančič iz Brezij pri Lipoglavu je pomagala pri podirjanju hrasta v gozdu. Ko je hrast padel, je večja veja obvisela na sosednjem drevesu, nato pa tako nesrečno padla na ubogo žrtev, da ji je prebila lobanjo. Dekle je po dveh dneh trpljenja podlegla poškodbi. Lep pogreb in številni venči so pričali o njeni priljubljenosti. Naj uživa mir v Bogu! Zalujočemu bratu in sestram naše sožalje.

Smrt.

(Struga na Dol.)

Na Svečnico je umrl v 82. letu starosti Andrej Pugelj, strojnik pri g. Edvardu Pogorelcu. Pokojnik je bil eden izmed domačih pesnikov, ki ni samo pesmi skladal, ampak jih tudi uglašil in pel. Bil je dober duša, šaljiv in družaben človek. Zlasti se je odlikoval s tem, da je bil zvest svojemu gospodarju, pri katerem je ostal celih 78 let. Zenil se ni, pač pa je v mladosti mnogo popotoval in se mnogo učil. Bil je znan daleč na okoli pod imenom »Hrenove Andrej in »struški pesnik«. Zdaj ga je pa Bog poklical, da bo tam pel. Naj počiva v miru!

Smrt.

(Dolenjska.)

Te dni smo pokopali Antona Oražma iz Prigorice, ki je bil dosedaj najstarejši možki naše župnije. Bil je krščanski mož, ki se je odlikoval po svojem poštenju in vsestranski odkritosti. Bil je izredno bistrrega razuma, kljub svojim 86 letom in je imel obdobja vreden spomin. Vse dogodke župnije je vedel do črna natančno povedati. Kako je bil splošno priljubljen, je pokazal njegov pogreb, katerega so se udeležili posebno možki iz domače župnije in okolških vasi. Vzgladnemu možu bo ohranila posebno domača vas Prigorica hvala in spomin. — Zastavo najstarejšega moža v župniji nosi sedaj Franc Mihelič, cerkovnik župne cerkve, kateremu pa pri njegovem težavnem poslu ni poznati 85 let, katere naš France junško vsi!

Šentvidski popotnik.

(St. Vid — Višnja gora.)

Prihajam od St. Vida na Dolenjskem, kjer je — kakor pravijo — doma šentvidska ofera. No, pa je pridevek ne velja več. Kako bomo ofertali, ko nas čaka denarna kriza ali pa domače dolgovi. — Stopil sem v gostilno, da zvem kaj novic za »Domoljuba«. Vlekel som na ušesa in zvedel to in ono. Možaki so tožili čez nizko ceno živine in praševcev, češ, da kar kmet prodaja, malo velja, kar pa kupi, pa drago plača. Obledela in drugi tovarniški izdelki imajo še vedno staro, to je visoko ceno. Kmet se zadoljuje; da plača obresti, mora iskati novega posojila. Kam bo to prišlo? — Mahnil sem jo z vlakom proti Višnji gori na sejem. V vlakcu sta se dve ženski pogovarjali o ženinih in nevestah. Prva je rekla drugi: »Ali je v vaši fari kaj nevest? Pri nas ni nobene.« Druga pa ji odgovorila: »Pri nas pa je nevest dosti, samo ženina ni nobenega.« Dobro ji je povedala. Nevest je povsod dosti, manjka pa ženinov, ker manjka — dote. Zato pa se dekletom valjujejo agentje raznih »bitnih pomočih, kjer jim obetajo za par kovačev kar cel kup »jurjev«. Jaz pa sem si mislil, ta je pa bosa, »jurje« ne prodajajo po »kovačev«. — Prišel sem v Višnjo goro na sejem. Kmetje so prignali nenavadno veliko živino, a kupčija je bila slaba. Pred letom je veljalo telo več, kot danes krava. Ondi sem šel v gostilno. Radoveden sem bil, če so tudi v gostilnah padle cene, kakor pri živini. Ali gostilničarji ne gredo dol s cenami, čeprav je tudi vinu cena padla za polovico. Pa ti pravi eden: »Glej, kramarji in birtje so bolj pametni kakor mi. Ti drže skupaj kakor raki, pa no odnehajo v cent, mi živinorejci pa kar tekujemo, kdo bo dal ceneje svojo živino. Ko bi mi tako skupaj držali kakor birtje, primaruba, da bi gospode ne bila en mesec brez mesa in mleka.« — Pri drugi mizi pa se tudi slišal pogovor okoli

ohceti. Eden je dejal: »Pri nas v Višnji gori pa letos ni nobene paroke, pa bi morale biti vsaj dve.« — Domov sem se vrnil čez Ivančo gorico, kjer je toliko gostilo, kolikor hiš.

Zlata poreka.

(Trebnje.)

Nenadoma je šinila preko vse trebanjske doline vest: »Na Vrhtrbnjem se neko ženi.« »Kdo?« »Udovica?« »Kateri?« »I no, menda ga vendar poznaš Udovica?« »Saj si iz naše fars. To je ona korenina, zdrava in močna kot bukev, ki je zrastle v hribu. Jože mu je ime in štelil mu pravilo po domače.« »O tega pa poznam! Katero bo pa vzela?« »Koga bo jemal, saj jo je ima in Antonija ji je ime. Veš, to bo zlata poreka. Pri zlati poreki pa ostane vse pri starem.« »Aa tako, tako.« — In res. V nedeljo (7. febr.) sta dve korenini prikorakali ponosno v krogu najbližjih sorodnikov: dveh sinov (eden je pa v Ameriki) in treh hčera in 27 vnukov in vnukinj, v župno cerkev. Bilo je prav pred deseto mašo. Ljudi polna cerkev je pričala, kako sta si Jožef in Antonija kakor pred petdesetimi leti segla v roke in potrdila še za naprej ljubezen, ki ju je vezala dolga leta. Vsi, ki so ju videli, so se čudili, kako sta pri svojih letih še čila in zdrava, kot bi šele prvič obljubljala zvestobo. In vendar njuna ramena bi vedela povedati o marsikakeh križih. Vendar križ ne zlomi človeka, če ga z Bogom nosi. Tudi našina jubilarnta križ ni zlomil duše: saj sta vedno zajemala moč iz studeca, ki ne usahne: iz vere v Boga. Popoldne se je družina zbrala na domu in pri prijetnem pogovoru se je obnovil marsikak lep spomin. Obema želimo še veliko let srečnega in veselega življenja.

Smrt ne izbira.

(Sv. Jurij pod Kumom.)

Minuli teden je smrt prerezala nit življenja 26-letni zakonski materi Alojziji Avreljo, ženi posestnika in čevljarkega mojstra. Pokojnica je bolehnala eno leto. Bila je v bolnišnici in pri mnogih zdravnikih, a vse ni nič pomagalo; morala je v prezgodnji grob. Velika množica je bila zbrana na pokopališču ob njenem grobu. Pokojnica zapušta moža in tri male otročiče.

Novice.

(Raka pri Krškem.)

»Vihrovic predpust je že za nami. Nekaj parov se je »vpreglelo« v zakonski jarem. — Po glitih že poznavajo beli zvonce, cveto trobentice, poganja teloh. V vinogradih pričenjamo z rezanjem trsa. — Na Svečnico so »Domuc« nastopili naši pevci. Uprižorili so »Snubacher«, za naneček pa navrgli celo vrsto narodnih pesmi. Občinstvo je z lepo udeležbo dalo priznanje poštrevnosti pevskega zbora. Lepo je bilo! Želimo, da se še oglase. — Za izobražbo v zimski dobi skrbi gospodarsko-prosvetni tečaj. Vrši se sleherni tork od 9—13. Ogromna udeležba fantov pa tudi mož priča, da se naši ljudje v polni meri zanimajo za gospodarski napredek.

Poroka.

(Gorenji Logatec.)

Poročila sta se dne 1. febr. v župni cerkvi g. Jože Kavčič, dolgoletni član tukajšnjega prosvetnega društva, z gđ. Tršar Franko iz Blekove vasi, prednico Mar. družbe in delovno članico prosvetnega društva. Obema, ki sta obenem tudi cerkvena pevca, ključemo: Na mnoga leta še pri delu za blagor Cerkve in domovini!

Norice.

(Otok.)

Po dveh letih imamo na Otoku zopet šolski pouk. Škoda, da bo trajala šola le pet mesecev, ker bo moral g. učitelj poučevati ostali čas na Rabini polci. — Na Svečnico so priredili otroški fantje, dekleta in šolarji tri endeejanje v Lekšanovi verandi, na prijetnem odru, ki so ga fantje sami napravili in okrasili. Igro je prišlo gledat mnogo naših sosedov. Prireditelj je ugajala vsem. — Spoinadi bono igrali na prostem Fingarjevo igro »Veriga«. — Nasip so Otokani popravili in zvišali; nova cesta, ki jo gradimo od nasipa skozi vas, kar sama vabi: pridite spominati na Otok, da me poskusite in pohvalite, da si ogledate lepo igro in navzljete otroških vigradnih lepot. Do evidenca!

Jaklič: »Kaj sem na lovu na medvede.«

Naglič: »In si imel srečo?«

Jaklič: »Pa še kakšno, nobenega nisem videl.«

Radio

Program Radio Ljubljane od 11. do 18. februarja

Vsak delavnik: 12.15 Plošče, 12.45 Dnevna ura, 13.00 Čas, plošče, borza, 17.30 Salonski kvintet, 22.00 Čas in poročila. — Četrek 11. februarja: 17.30 Plošče, 18.00 O travništvu, 18.30 Gimnastične vaje, 19.00 Italijanska, 19.30 Prenos opere z Dunaja: »Pikova dama«. — Petek, 12. februarja: 11.30 Šolska ura, 18.30 Gospodinska ura, 19.00 Francozina, 19.30 Prenos z Dunaja: Produktivna mojstrska šola državne akademije, 20.20 Prenos iz Beograda. — Sobota, 13. februarja: 17.00 Mladinska ura: Zb. mestne ženske realne gimnazije, 18.00 Zambetalski uskeci, 18.30 Krize današnjega stoletja, 19.00 Angličana, 19.30 Mladinska šola, organizacija, 20.00 Klavirski koncert gospe Smalc-Svaljeve, 20.45 Samospevi gđice Kosovine, 21.30 Citre s spremljevanjem kitare, 22.15 Salonski kvintet. — Nedelja, 14. februarja: 8.00 Kmetijsko predavanje, 9.00 Epos, rantsko predavanje, 9.30 Prenos cerkvene glasbe, 10.00 Versko predavanje, 10.30 Ognjeniki zemlj, 11.00 Salonski kvintet, 12.00 Čas, poročila, plošče, 15.15 Dekliška ura, 15.45 Citraski trio iz Trbovlj, 16.45 Ljudska igra, 20.00 Cesar Frank; Simfonija D-mol (plošče), 20.45 Samospevi gospe Stefanje Vukove, 21.30 Salonski kvintet, 22.30 Čas, poročila. — Ponedeljek, 15. februarja: 18.30 Splošno o hrani, 19.00 Čestina, 19.30 Zdravstvena ura, 20.00 Operni dueti: izvajala gg. Gostič in Zupan, 20.45 Salonski kvintet. — Torek, 16. februarja: 11.30 Šolska ura, 17.30 Otroški kotiček, 18.00 Salonski kvintet, 19.00 Nemščina, 19.30 Glavne razvojne faze v umetnosti zgodovini, 20.00 Trgovska reklama, 20.30 Prenos iz Beograda. — Sreda, 17. februarja: 18.30 O morju, 19.00 Ruščina, 19.30 Literarna ura, 20.00 Glasbeno predavanje, 20.30 Prenos iz Zagreba.

Kateri zabavi se ne smemo odpovedati

V sedanjih težkih časih, ko krčimo na vseh koncih in krajih naše izdatke za razne približke našemu vsakdanjemu trdemu življenju, se ne smemo odpovedati knjigi. Nobena stvar ne more tako uspešno in zadovoljivo nadomestiti katerikoli zabavo in katerikoli užitek, ki si z njim preganja človek moreče skrbi svojega vsakdanjega življenja, kakor ravno knjiga, ki nudi poleg zabave in užitka tudi resnično korist svojemu čitatelju. Dobra knjiga nadomesti vse brezkoristne in drage zabave, ki se jim moramo v sedanjih gmutnih stiskah polagoma odpovedati, je pa obenem edino sredstvo omike za naše ljudstvo, ki mu na najprijetnejši način širi obzorje. Dan današnji velja na svetu le kdor kaj zna; in čim več zna, tem več velja. Zato se odpovejmo zabavam in užitkom, ki veljajo denar, ne odpovejmo se pa knjigi!

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani, naj starejši naš knjižni zavod, je lansko leto začela izdajati svoje knjiž. zbirke prav tako, da bi omogočila vsakomur nakup dobre knjige. Največja težava za knjigarno je bilo vprašanje, kako urediti stvar tako, da bi bile knjige izvrstne, lepo opremljene, solidno vezane, pa vendar poceni, zakaj po mnenju knjigarne naj bi bila zabava in korist, ki jo nudi knjiga ljudstvu, cenejša od katerekoli druge, brezkoristne zabave. To vprašanje je Jugoslovanska knjigarna rešila tako, da je prevzela našo ogromno denarno žrtev. Nastavila je pod pogojem, da se naročnik obveže kupiti — ne eno posamezno knjigo — marveč vsaj za eno leto vse knjige, ki izidejo v eni ali drugi knjižni zbirki, tako niske cene, kakršnih nimajo nikjer na svetu za tako lepe izdaje in tako naklade, v kakršnih izdaja Jugoslovanska knjigarna svoje knjige.

Poleg te velike udobnosti je šla Jugoslovanska knjigarna še dalje, da omogoči še tako siromašnemu naročanju na knjižne zbirke

ko: itak skrajno nisko letno naročnino je porazdelila na mesečne obroke, tako, da odpade na naročnika na posamezno zbirko le 8 do 13 dinarjev na mesec!

Toda s tem še ni konec vseh ugodnosti, ki jih nudi Jugoslovanska knjigarna naročnikom knjižnih zbirk! Vsak naročnik uživa 25% popusta na knjigotirsko ceno pri nakupu ali naročilu katerekoli druge knjige iz založbe Jugoslovanske knjigarne!

To vse je storila Jugoslovanska knjigarna, da bi ugodila lepi in dobri knjigi pot v najširše plasti našega ljudstva. Tisoči in tisoči so razumeli težnjo Jugoslovanske knjigarne

in s oz nepopisnim navdušenjem prejemali lansko leto prekrasne knjige, ki so izhajale v »Leposlovni knjižnici«, v »Ljudski knjižnici«, v »Zbirki domačih pisateljev«, v »Zbirki mladinskih spisov« in v poljudno znanstveni zbirki »Kosmos«.

Cim večja gospodarska stiska — tem bolj se oklenimo lepe knjige, ki nam je treba zanjo žrtvovati le malenkost — a nam nudi neprecenljivo zabavo in dragocene koristi. Jugoslovanska knjigarna postreže rado volje brezplačno s prospekti in pojasnili glede knjižnih zbirk, zato se še danes zanimamo za njene knjižne zbirke!

Esperanto — jezik bodočnosti?

Kaj je esperanto? Beseda je latinskega izvora in pomeni človeka, ki upa na uspeh. Pod tem imenom je poljski zdravnik Ludovik Zamenhof izdal svojo slovnico mednarodnega pomočnega jezika, na kateri je delal leta in leta. L. 1887., ko je ta slovnica izšla, je bil že močno razširjen drug pomočni jezik — Volapük. Zato ljudje Zamenhofovi ideji niso obetali mnogo uspeha. A glej čudo! Pripadniki Volapüka so postali sami kmalu vneti prietelji esperanta, kakor se je odslej ta jezik imenoval. V Nürnbergu (Bayern) je obstojal močan klub volapükistov. Ko so ti zaznali za esperanto, so se ga oprijeli z vso vnemo in klub je spremenil svoje ime v — esperantski klub. Esperanto s svojo neverjetno enostavno slovnico in s svojim strogo logičnim sestavom je kaj kmalu izpodrinil svojega tekmeca — Volapük.

Prvi mednarodni esperantski kongres, ki se je vršil leta 1905 v Boulogne sur mer, je pokazal, da je esperantska ideja dobra, izvedljiva in človeštvu koristna. Na drugih

mednarodnih kongresih se razpravlja v treh ali še več jezikih, za kar je potrebno nebroj prevajalcev. Drugače je na esperantskih kongresih Japonec kramlja z Nemcem, Francoz z Arabeom, Šved s Slovencem, Hrvat s Turkom itd. Vsi se pogovarjajo v esperantu, tolmači pa so nepotrebni. Nobeden se ne čuti ponižanega, nobeden povišanega, vsi se čutijo na isti stopnji. Da na takih kongresih vlada družabnost, mi ni treba posebej omenjati.

Letos se bo vršil v binokostnih prazniških kongres jugoslovanskih esperantistov v Slavenskem Brodu. Vsem tistim, ki dvomijo, da bi mogel esperanto služiti za medsebojno sporazumevanje, svetujem, da se uče esperanto (vsak dan pol ure) in do kongresa bodo znali toliko, da se lahko udeležijo kongresa in bodo več razumeli kakor oni, ki dve ali tri leta porabijo za učenje nemščine ali kakega drugega jezika.

Ze večkrat sem slišal: esperantsko gibanje je protiversko. To ni res. Res pa je, da se

esperanta poslužujejo v veliki meri protiverske organizacije. Saj se drugih jezikov tudi poslužujejo verske in protiverske organizacije, pa vendar ne moremo reči, da je ta ali oni jezik brezverski.

V pomirjenje nekaterih naj povem, da obstoji mednarodno združenje katol. esperantistov (IKUE), ki ima svoje člane v 36 deželah. V mnogih deželah obstojajo katoliške lige, ki so članice IKUE. Predsednik IKUE je katoliški duhovnik Foni Girald, profesor v S. Maria del Colliu v Španiji; urednik katoliškega esperantskega glasila »Espero Katolika« je tudi duhovnik (G. Ramboux, Paris). V mednarodnem odboru IKUE so sledeči duhovniki: R. A. Davis (Anglija), dr. A. Eltschner, kanonik (Praga), K. Czech (Bergstadt-Platten, ČSR), G. Ramboux (Francija), H. Gafiney (Ogrska), Wilfrid Broeus (Trinidad), P. Hoffmann (Venezuela), Fr. Joh. Baptist (Kitajska), M. Carolli (Italija) in P. Janik, župnik (Poljska). Iz tega je razvidno, da je esperanto razširjen tudi v katoliških krogih. Esperantsko gibanje je danes zavzelo takšen obseg, da bi bilo za nas lahko usodopolno, ako ne bi hoteli posvetiti temu gibanju malo več časa in truda. Tudi tukaj moramo reči: Omnia ad maiorem Dei gloriam — vse v večjo čast božjo. Svet je danes blizu prepada. Državniki sklicujejo konferenco, na katerih razpravljajo o razoroževanju, a narodi se mrzlično oborožujejo, kar je tudi večidel vzrok današnji svetovni krizi. Esperantska ideja pa je ideja miru in sprave in kot tako jo pozdravljajo vsi narodi. Veliko večjo moč pa bo imela ta ideja, ako bo prežeta s pravim krščanskim duhom. Kdor želi tozadevna pojasnila, naj se obrne na: Esperantski klub, Jesenice na Gorenjskem. Priložite znamko za odgovor. — Golobič Peter.

RAZNO

Na vojni. — Gospod kapetan, dovolite mi tri dni dopusta, stara mati mi je umrla. — Torej imamo ta tinesec že petnajsto staro mamico v naši četi. Neverjetno, kako slabo prenašajo stari ljudje vojno.

Svetlba se širi vedno bolj počasi. Sloveči fizik Cheur de Bray je trdil že pred leti, da hitrost svetlobe pojema od leta do leta. Tej njegovi trditvi učenjaki sprva niso hoteli verjeti. Danes pa prihaja moč na dan z novimi dokazi za resničnost svoje trditve. Samoposebi alvar sicer ni tako važna, ker je ljudem pač vseeno, če se širi svetloba s hitrostjo 300.000 km na sekundo ali pa nekaj metrov manj ali pa več. Vendar je pa stvar zanimiva. Prvi, ki je računal hitrost svetlobe, je Danec Olaf Rimmer. Ta je izračunal, da se širi svetloba s hitrostjo 300 tisoč kilometrov na sek. Drugi učenjaki so našli zopet nove načine za določitev svetlobne hitrosti, vsi uspehi na so se do malega vrnili. Pri vseh računih na je bilo zanimivo to, da je vsak uspeh bil namreč toliko manjši, kolikor je bil novejšega datuma. — Ra-

Sheehan:

8

MOJ NOVI KAPLAN

»Gospa Darcy!« sem poklical.

Mlada žena z gladko počesanimi lasmi, belim predpasnikom, obrobjenim s čipkami, in z lepo iglo na prsih je prihitela iz sosednje sobe. Bila je v veliki zadregi, sramežljivo se mi je nasmehnila in zdelo se mi je, da bi najrajši ušla iz zakristije in se skrila pred menoj.

»Gospa Darcy!« sem ponovil.

Njen nasmeh je bil še bolj ljubezniv in zdelo se mi je, da se je celo namuznila.

»Tu sem, prečistiti!«

Spoznal sem, da je res moja stara znanka in to me je osupnilo. Sreča zame, da sem se z dolgo vajo privadil molččnosti, ker bi sicer gotovo izpregovoril kako neumnost, če bi me ne zadržala ta lastnost. Vendar moram obžalovati, da je bil ta dogodek povod za mojo razmišljenost med sveto mašo in nato še ves dan. Kaj se je zgodilo? Strahovito me je mučila radovednost, toda, ker sem imel vsako povpraševanje za nečastno in mojemu stanu neprimerno, sem molčal, kar je šlo zelo težko. Kdo bi mi mogel pojasniti, kakšen čudež se je zgodil? Vendar pa je minilo še nekoliko dni, preden se odkril vzroke te skrivnostne in čudovite izpremembe.

Pojasniti vam moram, da je Jem Darcy, njen mož, nad katerim se je preje pritoževala, ko je odšel k Bogu po svoje plačilo, zapustil dva otroke. Toda, Bog ne daj, da bi rekel, da sta ji bila v breme! Ona

bi zaničljivo preslišala to besedo. Ali ni enajstletnega Patseyja ljubila kot zenico svojega očesa in matere grbavčka Jemmyja je ljubila kot svoje srce. Za koga je delala, se trudila in »garalac« — kakor je sama rekla — ter se potila, če ne prav za njo, da bi jima zaslužila kruha in nakupila rdečih trakov za naramnice ali Jemmyju mornarsko čepico, na kateri se je blestel napis: Junak? Sredi njene nemirnega življenja, polnega skrbi in težav, njena uboga duša pač ni videla drugega svetlega solčnega žarka poleg onega, ki se je v mavričnih barvah odbijal iz dečkovih oči, ali onega, ki je osvetljeval lhovnata tla njene koč, na katerih je ležal Jemmy in se igral s solčnimi žarki, ki so prodirali skozi špranje v vratih, se jim izmikal in zopet približeval. Da, lahko je brati levite revežem in jih grajati radi njihovih strašnih napak, a vendar opazimo pri njih toliko ljubezni, katere ne boste kmalu našli pri komu drugemu razen pri teh najbolj upognjenih in zamazanih ljudeh, ki uničujejo svoje življenje kljub zgledovanju onih, ki nad njihovim početjem vihajo svoje nosove. In najbrže dosežejo angeli Njega, v čigar obeh niti zvezde niso brez madeža, da se obrne od mrzle, vsestranske popolne palače in gradu in z ljubeznijo povesi svoje oči na umazano, ponižno vasico ali koč. Dobro, pustimo to. Tisto jutro, ko mi je gospa Darcy odgovorila službo in zapustila svoj važni posel, katerega je tako dolgo opravljala, je s težkim korakom šla proti domu. Storila je svojo dolžnost, tako se je tolažila, kakor delajo vsi ljudje, kadar se zavedajo kakega pogreška ali neprijetne zadeve. A to je ni potolažilo.

S svojim nepremišljenim korakom je izgubila stancovanje in pretrgala vse krasne zveze, katere so bile združene z njeno dosedanjjo službo, zavrgla vso zunanjo slavo in ponos na svojo moč, ko je javno v

Gandi in Indija

Osebnost, ki danes v svetovni politiki veliko pomeni, v čigar rokah se nahaja — lahko rečemo — usoda 300 milijonskega naroda, je Gandhi. Sila veliko se piše o njem, ob njegovih mislih se vnamajo marsikateri velike glave in iščejo odgovorov na njegove dokaj osebne (indijske) zahteve. V naslednjem namerjam v kratkih obrisih opisati njegovo življenje, katero preveva vseskozi velika ljubezen do domovine in do svojega rodnega ljudstva. Mohandas Karamchand Gandhi — to je namreč njegovo pravo ime — se je rodil 3. oktobra 1869 ob zalivu Oman, v Porbandaru. Je sin plemenitaskih staršev. Njegov oče in ded sta bila ministrska predsednika v svoji državi; vendar sta morala bežati, ker sta s svojim delovanjem Angležem več škodila kot koristila. Gandijevi starši pripadajo k Jainas veri, ki je ena izmed vrst hinduizma (hinduizem in bramanizem sta dveje največjih, pa tudi se medseboj najbolj sovražnih ver v Indiji. Hinduizem združuje v sebi nauke dravidistične vere in bramanizma. Najčistnejše znamenje bramanizma je razdelitev ljudi po kastah. Kaste so med seboj silno ostro ločene; tako je n. pr. prepovedano, da bi se kdo iz višje kaste poročil z žensko, ki pripada nižji kasti. Ali pa narobe. Pripadniki najnižje kaste se skoraj ne prištevajo k ljudem. Mladega Indijca so starši oddali v vzgojo nekemu bramanu, kateri je svojega gojenca učil hvalnic v čast Višnu. (Višnu je eden izmed treh bogov bramanske vere.) Do sedmega leta je obiskoval navadno domačo šolo (v Porbandaru), nato šolo v Raykottu, kot desetleten je vstopil v višjo šolo v Kathiavaru in končno sedemnajst let star začel posecati ahmedabatsko univerzo. Pravno študije je dovršil v Londonu (1. 1888.). Na zahtevo svoje matere, ki je bila izredno pobožna, je moral izvršiti trojno za-

kletvo Jaina vere, preden je odšel v London; namreč, da se bo vzdržal pijače, mesa in spolnega oslajanja. L. 1891. se je Gandhi kot advokat vrnil v Indijo. Medtem mu je umrla mati, čije smrt so mu dalj časa prikrivali. Nastanil se je v Bombay in otvoril advokatsko pisarno. Temu poklicu se je pa kaj kmalu odpovedal, ker ga je smatral za nemoralnega. Z l. 1893. pričinja mlad novotarec svoje politično delovanje, katero navadno razdeljuje v dva dela, in sicer: od l. 1893. do 1914. v Afriki in od leta 1914. naprej pa v Indiji. Gandhijevo delo v Afriki je bilo skoraj čisto prikrito Evropeem. Šele najnovejši čas nam je odkril, kako ogromno je bilo prizadevanje tega človeka, da bi zbudil Indijce k zavesti. V Natalu, v južni Afriki, kamor je Gandhi prispel iz neke popolnoma zasebne zadeve, je videl Evropejce, kako na vse načine šikanirajo Ind. Nadel si je nalogo, da organizira 150 tisoč — toliko je bilo Indov v Južni Afriki — broječo maso, ki je bila popolnoma prepuščena na milost in nemilost belokožcem. Vpravi iz tega časa je tudi Gandhijeva mrznja napram zapadni kulturi. Vselej in koderkoli je prej došel v dotiko z Evropejci, jih je smatral za prijatelje, v Afriki pa jih je videl v njih grozdeževstvih, kar ga je — povsem razumljivo — njim zelo odtujilo, obenem jim je pa napovedal boj. Sadove njegovega dela, ko je nesvobodno, zapuščeno Indu tako prepočil z osebnim dostojanstvom, da so kot en moč nastopili proti tlačiteljem, občuduje ves svet. In če pomislimo, da se orientalski narodi svojih šeg, običajev in navad veliko krepkeje držijo kot zapadnjaki, Evropejci, ter da so bolj odporni napram novotarijam, katere prinaša zapadna kultura (po Gandhijevem mnenju je uničujoča), bomo razumeli trud, ki je zarisan v gubah njegovega čela.

Ko je Gandhi videl, da je v Južni Afriki dosegel svoj namen, se je vrnil domov v Indijo,

kjer ga je čakalo še težje delo. Silni razpori, ki so povzročili nastali zaradi verskih vprašanj, so indijski narod popolnoma razdvojili, in ga vrgli v naraščajoče Angležem. Anglija, ki je od nekdaj navajena netiti notranje spore, vsled katerih ji je povsem lahko zavladata, je v Indiji najboljše okušala sad svoje razdvajalne politike. Gandhi je hotel tej sramotni politiki napraviti konec. Ko so Angleži opazili Gandija, so ščevali proti njemu domačine, sami so ga zapirali; toda vse to besnenje ni nič pomagalo. Gandhi je pozval vse indijski narod na boji proti tujcem, proti stroju, ki je uničevalec domače robe, proti industriji in zahteval, naj se zopet uvede v vsako indijsko hišo kolovrat. Silen odmev je sledil klicu. Vsa Indija je bila pokonci in Gandhi ji je postelji vodil. Vendar verski odnosi še vedno niso bili urejeni. Gandhi je dobro vedel, da dokler ne bo edinstvo v verah, je vse njegovo prizadevanje brezplodno, zato se je z vso vnemo lotil tega, tako težavnega vprašanja. Urejevanje notranjih indijskih razmer se še vrši. Gandhi dela, in bo delal, dokler ne bo zmagal. Svobodna Indija mu je cilj!

A. Z. I.

Vaški dobričina Podlogar je poslal nekoga berača v vaško gostilno z naročilom, naj tam kaj povzije, plačal da bo že on. »Koliko sem dolžan, je vprašal v nedeljo gostilničarja. »Dva intrideset dinarjev,« je pojasnil gostilničar. Podlogar se je začudil. »Da,« je nadaljeval krčmar, »berač je imel namreč dva litra vina in dve cigari.«

Frtačka: »Že nad eno leto sva poročena, a se nista še sprla. Če nama gre nekaj navskriž in imam jaz prav, Jože vedno odneha.«

Balančka: »Kaj pa, če ima on prav?«

Frtačka: »To se dosedaj še ni pripetilo.«

cerkvi opravljala svojo službo in se je vsakdo zavedal, da je nenadomestljiva. Kdo bi mogel boljše prešteti vse zamudnike kot ona, gospa Darey? Kdo bi znal boljše potolažiti jokajoče dete v nespretnih rokah mlade botre kot gospa Darey? In kdo bi znal boljše napraviti mrljica kot ona? Kdo razen gospe Darey bi našel pristan, kadar je razburjen ženin osramočen preobračal žep in je duhovnik pred oltarjem postal jezav in nestrpen, nevesto pa je oblivala sramota?

In njena slava v cerkvi! Kako lepo je o bučiču okrasila cerkev s palmami in bršljanom! Kaki krasni načrti so se rodili v njeni živi domišljiji! Kako okusno je v maju okrasila Marijin oltar! Ali ni sama gospodična Campion rekla, da je ona, gospa Darey, v tem oziru genij, samo nerazvit? Ali ni neka Dublinčanka, prijateljica gospodične Campion, rekla, da v Dublinu tudi na vrtnarski cesti ni mogoče dobiti lepšega cvetja? In ko bo minila njena doba in se bo postarala ter jo bo mučil revmatizem, ali ne bo takrat njen mali Jemmy stopil na njeno mesto in tako podedoval dom? Saj on še tako ne bo mogel v daljni, surovi svet. Oh, in vse to je minilo. Vse to je zavrnila radi pravilnega pojmovanja dobrega imena, osebnega ponosa in dolžnosti. S težkim srcem je šla po vasi in s predpasnikom zakrivala oči.

Imela je lepo navado, da je vedno, preden je stopila v hišo, potrkala na okno in pogledala, kaj delata otroka, radi česar je tudi posteljo postavila tako, da je otrok vedno lahko videl na okno. In ko je zagledal okrogli obraz, katerega je tako dobro poznal, kako mu pomežikuje izza lepih cvetov resede, je bilo njegovo veselje neizmerno. Toda tega jutra gospe Darey ni posebno veselilo, da bi se igrala z otroki, vendar je bila moč navade toliko, da je ni mogla

premagati. Z objekanimi očmi je pogledala skozi okno. In kaj so videli njene oči, ki jih je pozneje imenovala dva žareča oglja v svoji glavi? Na tleh je kakor po navadi sedel grbavi Jemmy, glavo si je podpiral z rokami in z velikim navdušenjem in zbrano kakor Edicec premišljeval, kako bi si iz malih deščic, ki so bile raztresene po tleh, zgradil lep gradič. Za njegovim hrbtom je stal njen največji sovražnik, čče Letheby. Bil je obrnjen od nje in videla je, kako je z desnico vzdigoval in spuščal neko igračo iz indijskega kavčuka, mali Patsey pa se je s široko odprtimi očmi zastojl trudil, da bi jo vjel. Vesel je bil in neprestano mu je žarel obraz od smeja. Gospe Darey se je hitro odmaknila od okna, toda ni se mogla premagati; a takoj je zopet pristopila. Nobe-nega dvoma ni bilo več. To ni bila nikakoli slika domišljije. Pogledala je iznova. Zašepetala je nežno besedo, s katero je preklecala in obžalovala vso svojo jezo in z raztrganim predpasnikom stekla skozi vas k gospodični Campionovi. Kakšne so bile posledice njenega pogovora, smo že videli.

Zopet je zmagal čče Letheby. V gostilni je bajl nekaj nepopoljšljivih pijancev stavilo dva vrčka piva, da bo čče Letheby prisilil gospe Darey, da se bo umila. Zdelo se jim je že, da bo šla stava po vodi, a zgodilo se je nasprotno. In sedaj so stavili pri kovaču, petnajst proti nemu, da jo bo prisilil, da bo morala v enem mesecu nositi belo čepico in svilene trakove kakor služkinje pri Campionovih.

VI. Stanovsko delo.

Kapitan Campion je bil eden onih povprečnih katoličanov, kakršnih je bilo v preteklem petdesetletju na Irskem vse polno, ki pa v naši dobi vsled

zlike niso bile velike — komaj po nekaj sto metrov na sekundo — vendar pa govori tudi ta okolnost za to, da hitrost svetlobe polagoma pada.

Vzrok potresa. — Pravi, da ima zadnji potres v Italiji na vesti Mussolini. — Kako to? — Ker se pred njim vse treslo.

Hudomušar. — Oh, jajce mi je padlo na tla. Kaj naj počnem? — Začnite kokodakati, milostiva.

Vsaki dan v letu lahko pijejo iz drugega studeca. 364 studencev, ki se tudi v največji suši ne posušijo, ima otok Rab v Jugoslaviji. To je otok, o katerem pravijo, da je najbolj zaraščen in poraččen v Sredozemskem morju. Mesto Rab je pravo bencinsko mesto: ozke ulice, visoki hišni vhodi, palače s hodniki in balkoni, vmetniški vodnjaki in pletniški grbi, vse to prikazuje njegovo davno bogastvo in slavo. V Kol-dancu (staro mesto) je stolnica, v kateri je glava in krona sv. Krištofa, o stanki križi, ki ga je Koloman podaril cerkvi, lesen kor iz leta 1445, in orglje iz 16. stoletja. Nad vsimi cerkvami, cerkvami, samostani, gradiči, palačami in hišami pa vlada

Za kratek čas

Repečnik in njegova boljša polovica sta praznovala svojo zlato poroko. Pri njima se je zglasil poročevalec. »Petnajst otrok ste spravili pokonci s borimi stodevdesetimi dinarji tedensko?« se je čudil poročevalec. »Pst, ne tako glasno,« je miril zakonec, »njej sem namreč vsak mesec enega kovača utajil in ji lagal, da dobivam le po stoosemdeset.«

Avtomobilist je zašel v neznano pokrajino. »Ali je ona voda globoka in bom lahko vozil skozi z avtom?« je vprašal pastirja. »Lahko, samo par centimetrov je globoka.« Ko je šofer zavozil v vodo, ga je takoj zalilo do vrha. »Fant, le počakaj me,« je grozil pastirju s pestjo. »Jaz sem mislil, da je plitva, saj sosedovim racam ne doseže voda niti do vratu,« se je oprostil fant.

»Pa mu menda ventilar nisi naravnost rekla, da ga imaš rada?« je vprašala mati svojo hčerko.

»O, nikakor ne, prav izsiliti je moral to besedo iz mene.«

»Če ti pa rečem, da je ta prava žena za te. Zna peti, muzicirati, slikati, igrati tenis in nogomet.«

»Ze prav. Ampak žal, da jaz neznam nogavic krpati in kuhati.«

Jaka in njegov prijatelj sta se sprehajala v ljubljanskem Tivoliju, ko se Jaka nenadoma ustavi ter kaže na bližnji klop na kateri je sedel postaren mož: »Vidiš, tam sedi človek, ki me je opeharil za 20.000 dinarjev.«

»Kako je to mogoče?« se je čudil prijatelj.

»Ji, kako, svoje hčere mi ni dal v zakon.«

Naznanila

Opozorilo! Ponovno poudarjamo, da »Karitas« nima nič skupnega z različnimi pomožnimi blagajnam (samopomoči, pomoči itd.). »Karitas« goji pravo zavarovanje na zavarovalno tehnični podlagi in tudi svojim zavarovancem popolno varnost. Vzajemna zavarovalnica jamči za vsa izplačila »Karitas«. Mesčni prispevki so stalno enaki. Sprejemljiva znaša 10 Din. Zahlevajte prospekte! Obrnite se na: »Karitas«, Ljubljana, palača Vzajemne zavarovalnice.

n Javorje nad Poljanami. Na dan sv. Valentina t. j. 1. postno nedeljo bo sv. maša in pridiga ob 10 pri Sv. Valentinu na Jenčjem brdu.

n Presvetlo društvo v Hrestju priredi v nedeljo 14. februarja ob 8 popoldne v društveni dvorani ljudsko igro s petjem in spremljevanjem tamburašev. Številke gospe Rožmarinke. Igrajo domači igralci. K obitni udeležbi vljudno vabi odbor.

n Občni zbor podružnice španske zveze za sodni okraj Višnja gora se vrši v nedeljo, 14. februarja pod Ivančjo gorico v restavraciji Vahdi.

n Društvo železniških upokojenec obvešča one upokojence, kateri prejemajo svoje pokojnine od železniške direkcije, da jim železniška direkcija v par dneh pošlje prijavo na dom. Prijave naj upokojenci natočeno izpolnijo po navodila na zadnji strani in najkasneje do 7. marca vrnejo železniški direkciji.

Kopačin je bil trgovec, do kar se je vzpel iz lastne moči. »Ne pozabi, fant, da sem iz nič postal to, kar sem,« je poučeval vajence. Pričeti sem moral prav pri tleh. Karkoli nam ravaš, vsako stvar moraš pričeti pri tleh, razumeš?« To pa že ni res,« je ugovarjal fant. »Pa mi imenuj eno samo stvar, pri kateri ni treba pričeti pri tleh!« »Če se učiš plavati,« je odvrnil navihane.

Peter: »Kaj pa s tistimi sto dinarji, ki si mi jih hotel vrniti to jesen?«

Pavel: »A kaj, saj vidiš, da je jesen že minula.«

Stara dama: »Ali pelje tale vlak res na Jesenice?«

Vratar v Ljubljani: »Gospa, če to ne bi bilo res, potem se je zmotila direkcija, postaja, načelnik, signalist, strojevodja, vlakvodja, sprejvodniki in jaz.«

Mati je dobila nov kožuh. Pa pravi mala hčerka: »O koliko je morala uboga žival trpeti, ki ti je dala ta kožuh.«

»Otrok, nemarni,« se je ujezila mati, »kako si drzneš tako nespodobno govoriti o svojem očetu?«

Brinje, fige in slive

za žganjekahlo prodaja po najnižji ceni trdka IVAN JELACIN, Ljubljana, Emonska cesta št. 2.

HHRANILNICA IN POSOJILNICA

registrirana zadruga z neomejeno sevezo

v KAMNIKU (Šutna št. 22)

Urad v lastni hiši „Pri Krištofu“ blizu postaje

zvonik v štiri nadstropja in konolo. Nihče pa ne zamudi pribeke, če ona le kaj časa, pohiteti pol ure iz Raba do samostana sv. Eufemije, kjer hranijo bizantinsko Marijo, volak lesen križ iz 15. stoletja in baročni tabernakelj iz marmorne, na samostanskem vrhu na raste palma iz leta 1820.

Umni sadjar. — Učitelj: Kdaj je najboljši čas za trgovanje sadja? — Učenci: Kadar ni gospodarja doma.

Vlak na propeler. Železniški voz na propeler, ki je pri prvi poskusu 1. oktobra dosegel 150 kilometrov na uro, je pri sedanjih poskusch vozil dvakrat na prosti Haunover-Berlin s hitrostjo 205 kilometrov na uro.

Narometer je paget. — Pravi hči očeta. Oče: Za koliko pa? — Hči: Prav na dva kosa.

Pravi vzrok. — Brivec: Gospod, pa ne precej plešati. Ali veste, kaj je vzrok temu? — Gost: Ne vem, najbrže pa vodo vzrok moji, izpadajoči lasje.

Prirastek indijskega prebivalstva. Londonko »Times« objavlja, zaključek zadnjega ljudskega štetja v Indiji. Po teh podatkih šteje Indija danes nad 351 milijonov prebivalcev.

novih razmer in izpromenjenih okoliščin zelo hitro izumirajo. To so bili možaki, surovi ljudje, ki jim je bila vsaka žaljiva beseda zadosten vzrok za pre

Gospod Campion je bil v vsakem oziru spoštovanja vreden mož, eden onih, ki bi umrli za vero, čeprav niso nikdar poznali njenega nauka in so se za njene zapovedi prav malo menili. Pogosto so se v meslini kot tudi v podeželskih družbah dogajale stvari, o katerih zunanji svet ni zvedel niti besede: služabniki so bili obzirni, upraviteljem pa je bilo spoštovanje do svojih gospodarjev že v krvi. Toda stene bi nam lahko marsikaj povedale o razbitih vinskih steklenicah, polomljenih biljardnih palicah, ki so bile posledice žaljive pripombe o papežu ali zabavljice proti duhovnikom. To je bil samo hipen izbruh in v naslednjem trenutku so bili zopet najvjudnejši gospodje. Prenavdušena keltska domišljija je vedela marsikaj takega povedati o gospodu Campionu. Tako so na primer pripovedovali o nekem zanimivem dogodku na nekem lovu v Lancersu, ko je z enim mahom jahalnega biva vrgel iz sedla mladega nesrečnega častnika, ga pretepel z bitem in osuval s čevlji, ker se je predzrnil pregovoriti nekaj besed o Biftri tej ljubki papistini, kateri so nazdravljali častniki pri svojih mizah v Galwayu in je s svojim pogumom in lepoto očarala polovico vseh irskih loveev. Omeniti pa moram nadalje, da kapitan Campion ni bil praktičen katoličan. K maši je prihajal le redko, v cerkvi je postajal razdražljiv, začel se je obračati v svoji klopi in med pridigo je vedno kaj pisal. K izpovedi ni šel, tudi k obvezni velikonočni ga ni bilo in to je bilo tudi vzrok, da sem se le redko odzval njegovi izredni gostoljubnosti. Razen tega sta še dve okoli-

ščini preprečevali vsako večje prijateljstvo med nama. Naj sem zagovarjal katerekoli politične nazore, ali pa brezbarvne, vedno so bili v popolnem nasprotju z njegovimi. On je bil globoko prepričan trozvezni konservativec, kateremu je bilo ljudstvo le kup sužnjev, dolžnih skrbeti za njegovo blagostanje in ki so morali z drugim denarjem plačevati izredno milost, da smejo živeti v teh skalnatih, nerodovitnih pogorjih ali v pustem močvirju. Že misel zama, da bi tudi oni utegnili imeti kak pravice, se mu je zdel neosnovana in neumna. Zanj je obstajala samo ena stvar, ki je imela nekaj pravice in to je bil njegov malik — njegovo premoženje. Vsek se tako neznamenat poizkus povzdigniti ljudstvo iz teh suženjskih razmer je on ocenil kot izdajstvo in zato je bil on moj glavni nasprotnik, ko sem včas — seve brez uspešno polzkušal izboljšati gospodarski položaj za nemarjene okolice. Med ljudmi je bil seveda zelo zasvožen. Teško bi našli družino, kateri ne bi bil storil nobene krivice. Zakon mu je bil le sredstvo, s katerim je se bolj poglobiljal to sovraštvo. S pomočjo zodiše je preganjal ljudi z njihovih posestev in pozljal zapuščene hiše. Za vsako še tako nepomembno dejanje, ki bi dosegalo v območje kazenskega prava je preganjal vaške mladeniče, vznemirjal vdove in izganjal sirote iz njihovih bivališč. Reveži, ki so zapuščali njegovo hišo, so molili za njegovo ljubeznivo, uemiljeno hčerko in preklinjali surovega ter neusmiljenega očeta. Vedel je za vse to, a radi tega si ni belil glave. Le premočni so se mu binavsko prilizovali in obdovodili njegovo pravico. — Kako so se naše duše sprijaznile s železnimi okovili Sedemstoletna sužnja je dobro opravila svoje delo!

V vsako hišo „Domoljuba“!

PREMISLITE!

Vi obrtniki, trgovci in industrijalci si hočete pridobiti čim največ novih odjemalcev. Zato premislite, v katerih listih se izplača inserirati, da boste prišli na svoj račun! Moja dolžnost je, da Vas opozorim na liste, ki so po svoji visoki nakladi in ugledu nepogrešljivi za vsako uspešno reklamo, posebej se za predmete z zaščitnimi znamkami.

Ze 60 let izhajajoči, najstarejši jutranji list

„SLOVENEČ“

ima 30.000 naklade

kupnomočne naročnike v vseh krajih naše države in širini sveta, dnevno nad 150.000 bralcev, najcenejše oglaševanje

45 let izhajajoči

„DOMOLJUB“

ima najvišje naklade izmed vseh slovenskih tednikov, zato pa tudi največji reklamni učinek. ~ Z »Domoljubom« dosežete skoraj vse družinske kroge v Sloveniji.

Izhaja v

40.000 izvodih!

30 let izhajajoči

„BOGOLJUB“

ima najvišje naklade izmed vseh slovenskih mesečnikov.

36.000

kupnomočnih naročnikov

bere »Bogoljub« in vpoštevajo v njem slike in besede. Izkusnja uči: 85% vseh nakupov oskrbujejo ženske. Tudi na nakupe moških navadno vplivajo. Razumljivo je, da zaupajo svojemu družinskemu listu in tudi oglašom v njem. Zato pa, kdor išče za svoje blago zaupanja ženskega sveta in si hoče pridobiti za odjemalce najširše kroge, se poslužuje marijanskega glasila »Bogoljub«.

Da boste tedaj delali dobre kupčije nas takoj počastite s svojim cenjenim naročilom!

Zahlevajte cenike in posebne poudarke za stalno oglaševanje!

Mali oglasnik

Vsaka drobna vrstica ali nje prostor velja za enkrat Din 5. Naročniki »Domoljuba« plačajo samo polovico, ako kupujejo kmetijske potrebščine ali prodajajo svoje pridelke ali izšče poslov oziroma obrtniki pomočnikov ali vajencev in narobe.

Služba cerkovnika

se odda pri podružnici na Trški gori. Morebitni prosilci naj se zgledajo pri župnem uradu v St. Petru pri Novem mestu.

Ove dekli

sistri iz Gorenjske, stari 20 in 25 let, išče službo za vsa kmetiška dela, če mogoče pri istem gospodarju ali pa vsaj v isti vasi. Obe sta zdravi, verni in poštene. - Nastop službe takoj ali čimprej. Ponudbe na upravo »Domoljubac« pod št. 1608.

Mala kmetija ceno na po dogovor. - Kokot Anton, Podgora, Dol pri Ljubljani.

Iščem fanta od 16 do 19 let poštenega za kmetiška dela. Studenec št. 6, p. D. M. v Polju pri Ljubljani.

Konjskega blapca

za vožnjo lesa v hriboh sprejemem. Ponudbe na upravo Domoljuba pod števil. 1388.

Mesarskega vajenca

poštenih staršev sprejemem. Naslov: Ivan Javornik, mesar, Ljubljana, Domobranska 7.

Litija. Pisem anonimnega, nega pisma se najlepše zahvaljujem za pozornost in ga vljudno prosim za naslov, na katerega bi mu lahko pisal. - Janko Končar, Litija.

Pekovskega vajenca

15 let starega, močnega in zdravega, poštenih staršev, sprejme takoj parna pekarna v Dolenjem Logatcu. Hrana in stanovanje v hiši.

Ajdova moka Din 4-

Prvovrstne koruzne izdelke po zelo ugodni ceni, od 25 kg naprej, razpošilja Pavel Sedej, umetni mlin, Javornik, Gorenjsko.

Negati postanete

če imate veliko znanec! »Persson« Ljubljana, Poštni predal 307. Znamiki za odgovor!

Gramofone, radio-aparate, plošče, šivalne stroje in kolesa vam dobavi najceneje tvrdka

Zahlevajte cenik!

„APOLO“

LJUBLJANA, Miklošičeva c. (Palača »GRAFIKA«)

»Radiu se imam zahvaliti za nekaj prijetnih uric vsak dan.«

»Ali tako pridno poslušate?«

»Jaz ne, pač pa moja žena.«

NOV POKLIC
za dame in gospode

z vpeljavo strojnega platnarstva v hiši. Zanimen začetak ca. 1500 din. arjev mesečno, ker pravzame izgotovljeno blago, plačano zaslužek za pletenje in dostavimo v izdelavo prejo. Pišite še danes po brezplačne prospekte na:

Domata Pletarska Industrija št. 6
Jozeta Kalit, Maribor, Trubarj va 2.

Gostiteljica (po večerji): »Kaj, že odhajate, gospod profesor. In res morate vzeti svojo stoprogo s seboj?«

Profesor: »Res, žal mi je, da jo moram.«

Brinje in fige dobite v najboljši kakovosti pri FRAN POGAČNIK-u, Ljubljana, Dunajska cesta št. 67 (nasproti mitnice)

Izdajatelj: Dr. Fran Kulovec.
Urednik: Jože Košiček.
Za Jugoslovansko tiskarno: Karel Čez.

Ure, zlatnino in srebrnino

kupite poceni in dobri pri tvrdki

H. SUTTNER
Ljubljana 1

Prešernova ulica št. 4

Razpošilja se na vse kraje Evrope, Amerike, Afrike, Azije, Avstralije. Lastna protokollarna lovarna ur v Švic. Ure v vseh cenah od Din 44- naprej. St. 120 korinza anker ura Din 44- s sekundnim kazalcem Din 78-.

St. 121. Ista z radijem Din 58- s sekundnim kazalcem Din 94- s. St. 125. Budilna ura 16 cm visoka Din 49- s radijem Din 76-. Zahlevajte veliki ilustrovani cenik zastoj in poštne prelo od

H. SUTTNER, LJUBLJANA 1

Cebelarji

Vse cebelarke potrebščin kupite najceneje v trgovini

Fr. Stupica

železnina in zaloga poljedelskih strojev
Ljubljana, Gosposvetska cesta 1.

Kože vseh vrst divjačine

kupuje ter plačuje visoke cene

Zdravilč, trgovina, Ljubljana,
Sv. Florijana ulica 9.

Fige in brinje

najceneje pri

Sever & Komp., Ljubljana

Gosposvetska cesta števil. 3

Znatno znižane cene čevljev

vseh vrst. Najmodernejši čevlji od Din 120 do 140, močni, nepremočljivi krom-kožarji za smučarje, moški in ženski boks visoki Din 150, otroški vseh vrst, bišne copate od Din 25 do 40, sandale za otroke in odrasle, ženski platneni čevlji Din 80. Popravilam snežke in galoše ter barvam čevlje vseh vrst z najmodernejšimi barvami. Vse se izdeluje in prodaja po najnižji ceni — tudi na obroke. — Priporočite se sami! Se vljudno priporoča

FRANC TRAVNIK, čevljar, Trebnje, Dol.

Gostilničar: »Potemtakem nocoj le ostanete pri nas?«

Profesor: »Da, to se pravi, misli sem pozabiti, da bi prišel, pa sem pozabil pozabiti!«

Najboljši šivalni stroji in kolesa

so edino ADLER in GRITZNER za dom, obrt in industrijo v vseh opremljenih.

Istotam švicarski platni

stroj

DUBIED

Peak v vezanju brezpla-

ten, - Niške cene

JOSIP PETELINC

LJUBLJANA

blizu Prešernovega sp-

menika za vodo.

Večletna ga-ncija.

Tudi na obroke.

Poravnajte naročnino!